

Bible N.T. Matthew. Pampanga. Ing Santo Evangelo

SAN MATEO

PAMPANGA

ING SANTO EVANGELIO

(ING BANAL Á BALITA)

NA NING

GUINUTANG JESUCRISTO,

Á SINULAT NANG

SAN MATEO.

MANILA:
197 CALLE REAL INTRAMUROS, 199
Y.M.C.A. BUILDING.

The Gospel of St. Matthew

IN

Pampanga.

PHILIPPINE AGENCY:
AMERICAN BIBLE SOCIETY
BIBLE HOUSE, ASTOR PLACE
NEW YORK CITY.

ÍNG EVANGELIONG

SINULAT NÁNG

SAN MATEO.

Ing pipunpunanang Jesu-Cristo.

1 Ing pipunpunanang Jesu-
Cristo, á dai náng David, á
dai náng Abraham.
2 ¶ Y Abraham ayanacne y
Isaac; y Isaac ayanacne y
Jacob; y Jacob ayanacne y
Judá at ding keang capatad,
3 y Judá ayanacne cáng
Tamar y Farés at y Zara; y
Farés ayanacne y Esrom; y
Esrom ayanacne y Aram,
4 y Aram ayanacne y Ami-
nadab; y Aminadab ayanacne
y Naasón; y Naasón ayanacne
y Salmón;
5 y Salmón ayanacne cáng
Rahab y Booz; y Booz ayanacne
cáng Rut y Obed, y Obed aya-
nacne y Isai;
6 y Isai ayanacne íng aring
David
¶ At y David ayanacne y
Salomón canitang ayasaua náng
Urías;
7 y Salomón ayanacne y Ro-
boam; y Roboam ayanacne y
Abías; y Abías ayanacne y
Asa;
8 y Asa ayanacne y Josafat;
y Josafat ayanacne y Joram;
y Joram ayanacne y Ozías;
9 y Ozías ayanacne y Joatam;
y Joatam ayanacne y Acaz: y
Acaz ayanacne y Ezequías;
10 y Ezequías ayanacne y
Manasés; y Manasés; ayanacne
y Amón; y Amón ayanacne y
Josías;
11 y Josías ayanacne y Jeco-
mias at díng keang capatád,
king panaun á miugsela Babi-
lonia.
12 ¶ At caibatna níng pan-
ĝaugsera Babilonia, y Jeconias
ayanacne y Salatiel; y Salatiel
ayanacne y Zorobabel;
13 y Zorobabel ayanacne y
Abiud; y Abiud ayanacne y
Eliaquim; y Eliaquim ayanacne
y Azor;

14 y Azor ayanacne y Sadoc;
y Sadoc ayanacne y Aquim; y
Aquim ayanacne y Eliud
15 y Eliud ayanacne y Elea-
zar; y Eleazar ayanacne y
Matán; y Matán ayanacne y
Jacob;
16 y Jacob ayanacne y José
á asaua náng María, á canitiya
mibait y Jesús, á yausandang
Cristo
17 Nanupata díng pipun-
punana manibát cáng Abraham
anggá cáng David, labilang
apat; at manibát cáng David
anggá kíng pañgaugsera Babi-
lonia, labilang apat díng pipun-
punana; at manibát cáng David
anggá kíng pañgaugserà Babi-
lonia, labilang apat díng pipun-
punana; at manibát kíng pan-
ĝaugsera Babilonia anggá câng
Cristo labilang apat ding pipun-
punana.
18 Dapot íng pipunpunanang
Jesús-Cristo, macanian á pañga-
paliari: A iníang y María á
keang Indû mi desposada yá
cáng José, bayula miabe, mabuc-
tutne king laláng níng Espiri-
tu Santo
19 Canitapin y José á asaua-
na, antining tauyáng banál, at
enapin buri ing mibulalagyá
puri, binalacnang cauanianeng
lijim.
20 Dapot, cabang isipana ití,
oini, íng metung á Angel níng
Guinú, pepataguimpan yá kéa,
at sinábina: José, á dai náng
David, eca magsalupsupan tan-
gáp cáng María á kecang asaua;
uling ing atíung cabuctutna,
lalangne níng Espíritu Santo.
21 At mañganác yáng met-
ung á lalaki; at palaguiuan
meng Jesús: uling yá íng tumbús
casalanan kíng keang balayán
22 At ing seganaganang ití
mepaliariñgan bán matupád íng
sinábina níng Guinú á guing-
casna níng profeta, ñgana:
23 ¡Oini íng virgen mabuctut
yá,
at mañganác yáng metung
á lalaki,
at mipalaguiuán yáng
Emmanuel;
á ing cabaldugana, íng
Dios tiu kecatamu.
24 ¶ Canitapin y José pan-
ĝaguisingna, depatana ing inu-
tusna kea níng ángel níng
Guinú, at tingapne íng keang
asana;
25 at ene sipiñgan anggáng
é mibait ing anác náng pañgane;
at pemalaguiuaneng Jesus.

Díng magos.

2 Iniang y Jesús mibaitne Be-
tlehem sacup níng Judea,
kíng panaunang aring Herodes,
Oreni díng magos á menibatan
nañgán aslagán dinatangla Je-
rusalem,
2 sasabianda: ¿Nuya carín
itang mibait á arira díng Judíos?
Uling ikitmía íng batuina carin
kíng Aslagán, at minekc keti
bamiang sambán.
3 Panamdam níng aring He-

rodes caniti, megulu yá isip, at
patina íng mabilug á Jerusalem.
4 At tinipunalápin díng ang-
gáng punda díng sacerdotes at
díng escribas kíng balén, kitan-
gna carela núng nuya dapat
mibait íng Cristo.
5 At ila sinábira kea: Kíng
Betlehem ning Judea; uling
yáng macasulat king profeta:
6 At ica, Betlehem, sacup
níng Judá,
kíng macananumang bague
eca lati caring ucuman
níng Judá;
uling kecaya luntó íng
Matnube
á mingat kíng baléncung
Israel.
7 Canitapin y Herodes, inaus
nong lijim díng magos, at inusi-
sa náng miamasamas carela ing
panaun á pangaltóna níng ba-
tuin.
8 At tinubudno Betlehem,
sinábina carela: Umé cayú, at
usisán yúng miamasamas ing
bague diguil king pungũl; at
panakit yú kéa, pabalu yú can-
acu, bacuya naman ayán at sam-
ba kéa.
9 Ila canitapin, caibát déng
pekiramdaman íng arî, mecon-
alá; at ¡ Oini ! ing batuin á iki-
tda kíng Aslagán, mumuna yá
carela, anggáng iniang mirasla,
tinucnang yá tulid ning cabili-
anana níng pungũl.
10 At iniang akitde íng ba-
tuin, binálang mesayâ.
11 At pamanlubda balé ikit-
de íng pungũl patí y Mariang
induna; at memaniclaudla at
sinamba kéa: at biclatda íng ca-
relang pibandian inainda kéa
íng lamacda, guintû, incienso
at mirra.
12 Dapot iniang, ketang pa-
managuimpanda sebianano níng
Dios, kíng eno mibabalic cang
Herodes, minulila kíng labuad-
da king aliuang dalan.

Ing yamanacas dáng miné Egipto.
Pamacamate caríng aláng casalanan.

13 ¶ At panlacora, ¡ oini ! ing
metung nang angel ning Guinu
pepakit yá cáng José cabang
matudtud yá, sinábina: Talaca-
dca, cunanme íng pungũl am-
pon y indana, uméca Egipto;
at carinca anggáng alacung sa-
bian keca; uling y Herodes pa-
intunane íng pungũl baneng
papate
14 Tinalacad yapin canita,
kinuane íng pungũl ampon y
indana itáng bengi, at miné yá
Egipto;
15 at mígdatún yá carín ang-
gá kíng camataya náng Hero-
des; bán matupád ing sinábina
níng Guinú, á guingcás níng
profeta, ngana:
Inauske Egipto íng An-
acu.
16 ¶ Canitapin y Herodes,
iniang ikit náng binirure díng
magos, micasbu yáng binâ; at
mitubud yáng sundalus, pepa-
patenongan ding anggáng anac
á lalaki carín Betlehem, kíng

anggáng sacupna, manibát kíng
pungũl á bayung penganac
angga kíng edad aduang banúa,
ayun kíng panaun á inusisana
caríng magos á miamasamas.
17 Canitapin metupád ing
guingcasna níng profeta Jere-
mías, ngana:

18 Siualang meramdam carín Ramá,
tangis at pangisnauang malalam:
¡yá y Raquel á tatangisano ding kéang anac,
at ene bisang tumula
uling alánalu.

Ing panlacona Egipto.

19 ¶ Dapot, pangamate náng
Herodes, oini ing metung náng
angel níng Guinú pepakit yá
cáng José cabang matudtud yá
carín Egipto,
20 sinábina: Talacadca, cu-
nanme íng pungũl ampon y in-
dana, at uméca Israel: uling
meteno ding magnasa kíng bi-
ena ning pungũl.
21 Tinalacad yapin canita,
kinuane ing pungũl ampon y
indana, at minuli yá Israel.
22 Iníang damdamana king
y Arquelao yáng aring mumu-
tus Judea á minalili cáng Hero-
des á tátana, midinan yáng ta-
cut umé carín; dapot iníang
matudtud yá pekibatane níng
Dios, minuli yá kíng sacup níng
Galilea;
23 at iníang mirás yá carín,
menucnangan yá king metung
á ciudad á ausandang Nazaret;
bán matupád íng sinábira díng
profetas: Mipalaguiuán yáng
Nazareno.

Y Juan Bautista.

3 Kíng panaun á itá dinatang
yá y Juan Bautista, man-
aral yá kíng iláng níng Judea,
2 sasabiana: ¡Sumisi cayú;
uling íng caarian banúa lina-
pitna
3 Yapin ití íng belitana níng
profeta Isaias ngana:

¡Siualâ ning metung á caclis kíng iláng:
Isadiaye íng dalana níng Guinú
tuliranyo díng kéang lacdát

4 Y Juan pin mimalan yáng
bulbul camello, at macababat yá
king auacana íng metung á
calico balát; at íng pamangana
durunla ampon pulút panilan
5 Canitapin mameya king
panucnanganana, mabilug á
Jerusalem, at íng mabilug á
Judea, ampon íng anggáng lugal
á caratig níng Jordán
6 at mebiniagla kea king
ilug Jordán, sasalesenda ing
carelang casalanan
7 Dapot panakitna caríng
maldang fariseos at saduceos á
lalapit pabiniag kea, sinábina
carela: ¡Lajing ubingan ¿ninu-
ng miurû keca yúng manginlág
kíng muang dáratang?
8 Muniecopin bungang car-
ampatana níng pamanisi;

9 at eyu isipan sabian kíng kecong pilubluban: Y Abraham yáng tátami; uling sasabiancu kécayu íng Dios macapal to yáng anác cáng Abraham carenimang batúng deni
10 At ngenipin íng palacúl macabili yá kíng uyatda ding dutung; díng anggáng dutung á é Makibungapin mayap, macutud lá at miugse lá king apî.
11 Acu íng catutuan bibiniagandacong danúm kíng pamanisi; Dapot ing datang kíng taúlicu, mayupaya yapa canacu, á ecu bagueman magdalá caring sapina: yá biniagana cayú kíng Espíritu Santo ampon kíng apî
12 Atiu kíng gamatna íng piruyâ, at linisanang mayap íng keang pipalutan at isinupna íng trigona kíng camalig, dapot dulucana íng are kíng apíng é matatda.

Pamaminiag cáng Jesús.

13 ¶ Canitapin y Jesús pintane y Juan, manibát Galilea anggá kíng Jordán, baneng biniagán
14 Dapot y Juan burineng anbalanganan sinábina kea: ¡Acung sucat pabiniag keca ¿at inayan mucu?
15 Canitapin y Jesús mekibat yá, ngana kea: Paintulut mu ngeni; uling bague kécata mu íng tupad king anggáng catuliran. Canitapin pepaintulut naná.
16 At caibát náng mebiniag, sinaca yá kíng danúm y Jesús at oini, íng banúa mebuclat kéa at ikitne ing Espíritu níng Dios, cuculdás yá, catuladne ning patipati, at daratang yá tulidna
17 At oini ink metung á siualâ á ibát banua ngana: ¡Iti yáng Anacung calugurán, á atíu kea íng casayáncu.

Ing pamanucsu cáng Jesús.

4 Canitapin y Jesus delane kíng iláng níng Espiritu, baneng tucsuan ning demonio.
2 At caibát náng migculasiun apat á pulung aldo ampon apat á pulung bengi, meranup yá.
3 At lepitanepin níng mapanucsu, sinábina kea: Núng ica íng Anácna níng Dios, sabianmu king díng batúng deni maliarilang tinape.
4 Dapot yá mekibat ya, ngana: Tiu macasulat: Emu kíng tinape carín yá mie íng tau, nuné kíng anggáng sabing manibatan kíng asbuc níng Dios
5 ¶ Canitapin íng demonio delane king santong ciudad, at biniline kíng pamacpac níng pisamban,
6 at sinábina kea; Núng ica ing Anác níng Dios, lucsuca kén anggá lalam; uling macasulat:
Caríng keang Angeles
munie yang bilin dikil
keca;

at babo níng paladda ding
gamatda carín dacá dalán,
banéca mitakid á bitis car-
ing batú.
7 Y Jesús sinábina kea:
Macasulatmu namán: Eme tu-
tucsuan ing Guinúng Diosmu.
8 ¶ Inulitneng dela níng
domonio kíng metung á bundúc
á tutung matas, at tiruno kea
ding anggáng caarian king yatu
ampon ing ligayara:
9 at sinabina kea: Ing se-
ganaganang yáng ibiecu keca,
núng siclaudca, sambánmucu.
10 Canitapin y Jesús siná-
bina kea: ¡ Lisiaca, Satanás
uling macasulat: Kíng Guin-
úng Dios mu sambaca, at kea
camû sumuyû
11 Licuanepin canita ning
demonio, at Oini dinatangla
díng angeles at susuiuande.

Y Jesús carín Galilea; díng minuna náng alagád.

12 ¶ Panandam napin Je-
sús kíng y Juan macasucul
yá, minuline Galilea;
13 at licuana íng Nazaret,
miné yá Capernaum, ciudad
yáng macalele dayatmalat, cara-
tigne níng Zabulón at níng
Neftalí, at carin yá menucnan-
g̃an:
14 bán matupad íng guing-
cás níng profeta Isaías, ng̃ana:
15 Ing labuád níng íng la-
buád Zabulón at íng la-
buád níng Neftalí,
nang̃an kíng dayatmalat,
nang̃anapa carín níng
Jordán,
Galileara díng naciones;
16 ing balén á macalucluc
kíng
dalumdúm menakit yáng
maragúl á sulú,
at díng pacalucluc kíng
sacup at lilung ning
camatayan,
inaslagano níng sulú.
17 ¶ Manibatpin canita mig-
mula néng menaral, at sinabi:
¡ Sumisi cayú uling linapitna
íng caarian banúa!
18 At cabang lalacad yá lele
níng dayat-malat Galilea ikitno
ding aduang micapatád, y Si-
món, á ausandang Pedro, at y
Andrés á keang capatád, mu-
mugselang dala kíng dayat-
malat; uling mamalacayalamû.
19 At sinábina carela: ¡ Tu-
kico canacu, gauandacong ma-
malacayáng tau.
20 Canitapin ila licuandong
agád díng dalara at tinukila
kèa.
21 At pamaniulung napang
linacad, ikitno ding aduana-
namáng micapatád, y Santiago
anác náng Zebedeo, at y Juan
á kéang capatád kíng bangcâ,
abere y Zebedeo á carelang tata,
ulipano ding dala; at inausnala.
22 At itamurin, ila licuande
ing bangcà at y tatara, tinukila
kéa.
23 ¶ At y Jesus libutana
íng mabilug á Galilea, tuturu
yá caríng sinagogara, at ija-

jayagne íng evangelio níng
caarian, at pacayapano kíng
anggáng sakít at seganagana-
rang panámdaman díng mema-
layan.
24 At íng cabantuğana mica-
lat kíng mabilug á Siria; at
daralaro kéa díng anggáng saki-
tán, díng manamdaman á mia-
liuang sakít at casakitan, at
díng alipnananda ding demo-
nios, at díng bulan-bulanan, at
díng paralítico; at yá pacayapa
nala.
25 At tutukiande ding dacál
á tau, carín Galilea, at Decá-
polis at Jerusalem at Judea,
at nanğanapa carín níng Jor-
dán.

Ing pamanaralna kíng bundúc; ing mayap á capalaran.

5 At iníang ikitno díng maldâ,
minukiat yá kíng bundúc,
at panğaluclucna linapitla kéa
díng keang disipulus:
2 At bisnine canita ing asbuc-
na, tuturunala, nğua carela:
3 Núanla díng pailuca;
uling miké carela ing caarian
banúa.
4 Núanla díng tatanğis; ul-
ing patulándala.
5 Núanla ding mamû lúb;
uling ilang magmana keti sulip.
6 Núanla díng daranup at
mau kíng catuliran; uling pa-
sauandala.
7 Núanla díng mapamaca-
lulu; uling pacaluluandala.
8 Nuanla díng malinis á pu-
sû; uling akitde íng Dios.
9 Núanla ding mapamayapa;
uling ilang mipalaguiuán anác
níng Dios
10 Nuanla ding pailasa kíng
ulina níng catuliran; uling mi-
ké carela ing caarian banúa.
11 Núan cayú nung palmu-
randa cayú, at palasanda cayú,
manğa paniabianan kíng segan-
aganang maróc, kíng ulicumu,
aguiamang maglaramla.
12 ¡Magpacasaya cayú at
tumula, uling maragúl ing mi-
ablas kécayu carín banúa! uling
macaniandong pepalasán ding
profetang minuna kécayu.

Ing pamanaralna kíng bundúc (catuki): Ding Alagád ilang asin at sulû kíng meto yatu.

13 ¶ Icayúng asin níng ga-
bún: dapot núng milaco calat
ing asin, ¿nanung panalat kea?
Alaneng cabaldugan nanuman,
nuné miugseniamû, at maramu-
sac caríng tau.
14 Icayúng sulû níng yatu.
Ing metung á ciudad á maca-
bili babo níng bundúc é misa-
licút
15 Ing metung á lámpara
eya naman sisindian, at ibili la-
lam ning salup, nuné kíng pag-
sumbuan; at aslaga nonğan
ding anggáng atiu bale.
16 Macanian yáng sumala
ing kecong sulú arapan díng
tau, barang akit íng dapát yúng
mayap, at sambán y Ibpa yúng
atiu banúa.

Íng pamanaralna kíng bunduc (catuki): Íng pamanḡanáp kíng cautusan at ulá díng profetas.

17 ¶ Eyu isipan ing minec-
ung gauan aláng cabaldugan íng
Cautusan, ó ding Profetas: ecu
miné gauamung aláng cabaldu-
gan, nuné bán manḡanáp.
18 Uling ing catutuan sasabi-
ancu kécayu, anggáng atiu ing
banua ampon gabún, capatác-
man at cagulis aláng maualá
kíng cautusan, cabang é miga-
náp ing seganagana.
19 Ulina niti ninuman ing
salangsang king metung king
lalung maisac á cautusan, at
macanian ing ituruna carín tau,
mipalaguiuan yáng malatî king
caariana níng Dios: dapot ing
ninuman dapat at miturû care-
ti, mipalaguiuan yáng maragul
kíng caarian banúa.
20 Uling sasabiancu kécayu,
á nún íng kecong catuliran é
miguit king catuliranda díng
escribas at fariseos, king maca-
nanu máng bague eco lungúb
kíng caarian banúa.
21 ¶ Dimdamyu ing mesabi
karing minunang tau. Eca ma-
camaté; at itang macamaté mia-
tulan yá.
22 Dapot acu sabiancu kéca-
yu; ninuman itang mimua king
capatadna, miatulan yá; at ing
sumabi kíng capatadna: ¡ Al-
ang balû! miatulan yá kíng Con-
cilio; at ing sumabi kea: ¡ al-
áng isip! miparusan yá kíng
apî kíng infierno.
23 Ulina niti nung idurup-
me íng ainmu kíng altar, at
carínmu aganaca kíng íng
capatadmu atín yáng sucal á
lúb keca;
24 lacuanme carín íng ke-
cang ain kíng aráp níng altar,
at mulica; makicasunducapamu
kíng capatadmu, at paniatang
mupin, idurupme ing kecang
ain.
25 Makicasunducang agád
kíng casaláng mu, cabang abeme
kíng dalan; pota ing kecang ca-
saláng ibienaca kíng Ucúm, at
íng ucúm ibienaca kíng aguacil,
at midalaca king suculan
26 Íng catutuan keca sasabi-
ancu, king eca milacó carín, ang-
gáng eca macabayad kíng ca-
tataulian á utsabas.
27 ¶ Dimdamyu kíng me-
sabi: Eca makipanḡatauan king
emu asaua.
28 Dapot acu sasabiancu ké-
cayu, á ninuman íng lumaue
king metung á babai tagle ing
acainguitane, antinemong meki-
panḡatauan kea kíng pusuna.
29 Iniapin núng íng mata-
mung uanán maca bieyang pa-
mieasala keca, dukitanme, at
yugse; uling mayapang mauala
yá keca íng capirasu king cata-
uanmu, emû íng mabilugmung
catauan manabû kíng infierno.
30 At núng ing gamatmung
uanan macabieyang pamicasalá
keca, pututanme, at yugse;
uling mayapang mauala yá
keca íng capirasu kíng catauan-

mu, emû ing mabilugmung ca-
tauan manabû kíng infierno.
31 ¶ Mesabimu: naman:
Ninuman íng cauani king asa-
uana dinaneng casulatan kíng
pamicauanira.
32 Dapot kecayu sasabiancu,
á ninuman íng cauani king
asauana, nún eyamurin meki-
pañgatauan, pâsarina ing maki-
pañgalugúd yá íng asauana; at
íng makiasaua kíng keuanian,
antiya namán mekipañgatauan
kíng ena asaua.
33 ¶ Dimdamyu namán king
sinábira caring nununang tau:
Eca susumpâ kíng calaraman,
nuné ganapanmu íng sumpamu
kíng Guinú.
34 Dapot kécayu sasabiancu:
King macananumang bague eco
susumpa; aguiang king ulining
banúa, uling yáng tronona níng
Dios:
35 aguiang kíng ulining
gabún, uling yáng dalpacanda
ding keang bitís, aguiang ulin-
ing Jerusalem, uling yáng ciu-
dadna níng Aring matas.
36 aguiang kíng ulina ning
buntucmu eca susumpa, uling
emu arapat íng metung muman
buac maguing maputiya ó matu-
líng.
37 Inia ing kecong pamania-
bi, Ua, ua; Alí, alí,; uling ing
miguit caniti manibatan king
marauác.
38 ¶ Dimdamyu king sinā-
bira caring minuna: Matá libe
matá, at ipan libe ipan.
39 Dapot kécayu sasabiancu,
king eco bablás kíng calupigan;
nuné bagcus, núng atín sumu-
gat keca king pisngimung
uanán, ipaladmia namán íng
cailî.
40 At ing bisang makiamanu
keca, at cunane íng imalanmu,
biemia namán íng balabalmu.
41 At núng atín mamilit
keca ing mamusán, t, lumacad,
malibung calacbañgan (una
milla), daptanmu íng aduang
libu.
42 Dinanme íng maniauad
keca; at íng bisang mandám
keca eme gugulutan.
43 ¶ Dimdamyú kíng sina-
bira: Lugur ánme ing param-
ung tau, at picasamanme ing
casalangmu.
44 Dapot kécayu sasabiancu:
Luguránуо díng kecong casa-
láng; purianyo detang kécayu
malmura; daptanau yong ma-
yap díng kécayu muâ, at pana-
lañginyo ding mañirang puri
kécayu at manlingasngas:
45 banacong ayanac níng
Ibpayung atiu banua; uling
yá pasicatnepin ing keang aldo
caring maróc at mayap, at mu-
murán caríng banál at macasa-
lanan.
46 Uling núng luguránуо
ding kécayu malugud, ¿nanung
ablás á miké kécayu? ¿Emu
namám macanían íng darap-
tanda ding publicanos?
47 At núng ding capatadyu
ilang keco atuan, ¿nanung

iguit á depatanyu? ¿Emu
namán macaníau ing daraptan-
da díng paganos?
48 Magpacabanál copin an-
timo íng panĝa banalua ning
Ibpayung atiu banúa.

Ing pamanaral king bundúc (catuki): Ing pamanlimús, ing pamanalanĝin, ing pamagculaciun.

6 Samásnan yúng matul ma-
yap arapanda ding tau,
baracong igalang: nún é maca-
níau eco miablasán cáng Ibpa-
yung tiu banúa.
2 Núng manlimús capin, eca
titíup pacacac arapanmu, anti-
mo díng magbanal-banalan ca-
ring sinagogas at caríng plasa,
bán puriando díng tau. Ing
catutuan sasabiancu kécayu:
Atinong ablás
3 Inia pamanlimusmu, enasa
abalu níng cailimu ing darap-
tana níng uananmu;
4 bán milijim ing pamanli-
músmu; at y Ibpamung mana-
kit keca kíng lijim ablasanaca,
king piarapan.
5 ¶ At nung manalanĝin ca-
yú, ecosa anti ding magbanál-
banalan; uling ila capadda ing
manalanĝin macatalacád caríng
sinagogas, ampon caring sulucda
díng dalan, bán acakitdo ding
tau. Ing catutuan sasabiancu
kécayu: Atinong ablás.
6 Dapotca núng manalanĝ-
inca, lunĝubca king silid at cai-
batmeng sera ing pasbúl, mana-
lanĝinca cáng Ibpamung tiu ma-
calijim; at y Ibpamung manakit
keca king lijim, ablasanaca.
7 At núng manalanĝin cayú,
eyu ulitan ing aláng cabaldu-
gan, anti ding paganos; uling
ila isipanda á núng mamabilang
dacal miasicasuanla
8 Ecopin makiapus carela;
uling y Ibpayu baluna íng cai-
lanĝanyu bayuyu aduan
9 Manalanĝin copin anti ca-
nini:
¶ Ibpami, á atica banúa,
sambanda íng laguiumu.
10 Datang kécami ing caa-
rianmu. Mipamintuan ing ca-
burianmu keti sulip, antimo
banúa.
11 Ibiemu nĝeni ing caca-
nanmi kíng aldo-aldo.
12 At patauaranmu camí
king utangmi, antimo ing pa-
mamatanadmi caring makiu-
tang kécami.
13 Ampon emuke patucsu,
nuné icabusmu cami king ma-
rauác. Uling atiu keca ing ca-
arian, at ing cayupayán, ampon
ing ligayang aláng angga. Ya-
nasâ.
14 Uling núng patauaranyo
ding tau king carelang casala-
nan, patauarana cayú namán
níng Ibpayung tiu banúa:
15 dapot núng eyo patauaran
ding tau king carelang casala-
nan, ena cayú namán patauaran
Ibpayu kíng kecong casalanan.
16 ¶ At nung magculasiun
cayu, ecosa anti caring magba-
nal-banalan, á palumbayande

ing lúpara ; uling ila babayure
íng lúpara, ban akitdo ding tau
á cuculasiunla. Ing catutuan
sasabiancu kécayu : Atinong ab-
lás.
17 Inia, ica, núng magcula-
siunca, lanianme ing buntucmu
at imuanme ing kecang lupa,
18 baracang é akit cucula-
siun ding tau, nuné y Ibpa-
mung tíu macasalicut ; at y Ib-
pamu á manakit lijim keca,
ablasanaca, king piaguitan.

Ing pamanaral kíng bundúc (catuki) : Ing pibandian banúa, Ing matáng é mamilait, díng aduang guinú, ing pamagcasakit kíng cabiayan.

19 ¶ Eco titipun pibandian
keti sulip, á nú íng polilla am-
pon calauang asisirara, at ding
mapanaco aculculda at apanaco :
20 nuné bagcús, tumipun-
cong pibandian banúa, á nú ing
polilla at calauang era asirâ,
at nu díng mapanaco era acul-
cul, at apanaco :
21 Uling nún nuya carin íng
pibandianyú, tiu naman carín
íng kecong pusû.
22 Ing sulû níng catauan
yapin íng matá ; núng íng ma-
támupin é mamirayâ, íng ma-
bilugmung catauan cumatmu-
yang sala ;
23 dapot núng íng matámu
marauacyá, íng mabilugmung
catauan madalumdumya : núng
íng sulúng tíu pin keca ma-
dalumdummu, ing dalumdum
á ita, ¡ caragul náng binâ case !
24 Ninuman aláng macasuyu
caríng aduáng guinú ; uling ó
acamuane íng metung at lugu-
rane íng metung ó cumampi
yá kíng metung at ene siacasúan
íng metung. Eco macasuyú kíng
Dios ampon kíng Pakinabang
25 ¶ Iniapin sasabiancu ké-
cayu : Eco magmalasakit kíng
kecong cabiayan, ulinamû níng
kecong canán ó níng kecong
inumán ; macaniannu namán
kíng ulina ning kecong catauan,
ó diguil kecong imalanan.
¿ Ing bie é aliuâ nuné íng pag-
cabie, at íng catauan íng ima-
lan ?
26 Pagumasdan yong mia-
masamas díng ayup banúa, ela
tatanam, ela papalut, ela miba-
bangãn ; at y Ibpayúng tíu ba-
núa pacananala : ¿ eco maiguit-
pa carela ?
27 ¿ At ninu kécayu, aguia-
pang magmalaskit yá, atuglun-
ganang metung á sicu íng sucád
ning biena ?
28 At tungcúl king imalan,
¿ bakit magmalasakit cayú ? Pa-
gumasdanyo díng lirio kíng
iláng, núng macananulang tu-
tubû : ela magobra, ela mama-
bál ;
29 dapot acu sasabiancu ké-
cayu king y Salamon mán busal
níng keang caligayaan é mii-
malan anti íng metung carela.
30 At núng íng Dios pai-
malan anong macanian íng ta-
naman kíng iláng, á ngeni ta-
namanla, at bucas mitangabyá
kíng caláng, ¿ laluna casí ícayo,

taung ditac á casalpantaya-
nan?
31 Ulina niti eco magmala-
sakit, ñgayu: ¿Nanung canan-
mi? ¿ó nanung inumanmi ¿ó
nanung imalananmi?
32 ulíng díng pagano pain-
tunandang mapilit íng segana-
ganang bague á ití; balunapin
níng Ibpayung tíu banúa, king
cailañganyú íng seganaganang
bague á ití.
33 Dapot panintunanyupâ
íng caariana ning Dios ampon
íng caatulana; at íng segana-
ganang bague á ití pauang mi-
bie kécayu.
34 Iniapin eco magmalasakit
kíng aldo-bucas; á íng aldo-
bucas pagmalasakitananá íng
anggáng bague. Ustuna king
balang aldo-aldo ing sarilinang
pamagmalasakit.

Íng pamanaral kíng bundúc (Capupusan): ing pamanatul; ing masaplalang bague biniera caring asu; ing capibabatan kíng pamanalañgin, íng pasbul á makiput; ding ê tutung profeta; makiramdam at dapat.

7 Eco manatul, banéco miatu-
lan.
2 Uling núng macananu íng
pamanatul yú, macanianmu
namán ing yatulda kecayu; at
íng sucád á paniucadyú, yana-
mán paniucadda kécayu.
3 ¿At bakit lalauanme ing
puling king matána ning capa-
tadmu, at eme balû íng cában
á tiu kíng matámu?
4 Ó ¿macananumung sabian
king capatadmu: paburenme,
palualke íng pulíng king matá-
mu? ¡at Oini ing cában kíng
sarilimung matá!
5 ¡Magbanal-banalan! palu-
almepâ íng cában kíng matámu,
at canita masala yáng akitmung
ipalual ing puling king matá
ning capatádmu.
6 ¶ Eyu babie ing mayap
caríng asu, at eyo yugse ding
perlas arapan díng babî; pota
damusacandala, at arapánda
cayúng páñginisan.
7 ¶ Maniauad cayú, at midi-
nan cayú; manintun cayú, at
manakit cayú; maus cayú, at
mibuclatanán cayú.
8 Uling detang anggáng
maniauad, tangapla; at íng
manintun, manakit yá; at íng
mamaus, mibuclatan yá.
9 O ¿ninú ing tau kécayu,
á núng aduananeng tinape ning
anacna, dinaneng batú?
10 ¿at núng aduananeng as-
án, dinaneng ubiñgan?
11 Núng ícayupin, mañga-
rocna cayú, bias a cong munie
regalu caríng anac yú, ¿lalune
casí y Íbpayung atiu banúa
munie dacál á bague mayap
caríng maniauad kéa?
12 Iniapin itáng anggáng
buriyung daptanda kécayu díng
tau, yánaman daptanyú carela:
uling ití yáng pupuntana cau-
uliana ning Cautusan at díng
Profeta.
13 ¶ Lumñgubco kíng pasbúl
á makiput; uling maliualasyá
íng pasbúl, ampon malapadya

íng dalan á pupunta king casi-
rán; at dacala ding lulub kea:
14 at uling makiputya íng
pasbúl, at makitidyá ing dalan
á pupunta kíng bie, at ditac-
lamu ding manakit kéa.
15 ¶ Eco tiualâ caríng é
tutung profeta, á deti ayan
dacayung maganiulang oveja,
dapot kíng lubda lobulang
gânid.
16 Kíng carelang bunga aki-
lala yulá. ¿Antá gagtalco uaring
uvas caring tulúmparat; ó Igos
caríng ayâ?
17 Iniâ díng anggang dutung
á mayap makibungalang mayap;
dapot íng dutung á maróc
makibnngayang maróc.
18 E maliaring mamungang
maróc íng dutung á mayap, at
ing dutung á maroc mamung-
ang mayap.
19 Díng anggáng dutung á
é makibungang mayap, macu-
tudlá at miugse king apî.
20 Iniapin kíng bungara
akilala yulá.
21 ¶ E detang anggáng sasa-
bi canacu: ¡Guinú! ¡Guinú!
lungubla king caarian banúa;
nuné itáng dapat kíng caburi-
anang Ibpacung tíu banúa.
22 Dacala ding sumabi cana-
cu kiug aldo á itá: ¡Guinú,
Guinu! ¿eke uarî manulâ kíng
laguiumu, ampon king laguiu-
mu papalualmila díng demoni-
os, at kíng laguiumu dinapat-
keng dacál á jimalâ?
23 at canita itutulcu carela:
¡capilanman eraco akilala!
¡cauanico canacu, taung mapa-
niapat maróc!
24 ¶ Iniapin detang ang-
gáng makiramdam caieting
aralcu at daraptanda, maca
abás yá kíng metung á taung
maisip, á mitalacad balé babo
níng batú.
25 At minurán, at minulusla
díng ilug, at minangin, at ing
balé bubunguandeng masicán,
at é miragsâ; uling macatalacad
yá babo níng batú.
26 Dapot detang anggáng
makiramdam caniting aralcu,
at era daraptan, maca abás yá
kíng metung á taung alang
isip á mitalacad balé babo
balás:
27 at minurán, at minulusla
ding ilug, at minangin, at bin-
guandeng masicán ing balé, at
miabual yá; at macatacut íng
pangaragsana.
28 ¶ At miliari iníang y
Jesús mearineng menaral, díng
maldá mengapamulalala kíng
keang aral;
29 uling aralanala antiyamo
king maki maragul á cayupa-
yan, at é anti díng keang escri-
bas.

Pumipacayap kíng metung á leproso.

8 At iniang culdasne y Jesús
kíng bundúc, maldalang
tau ding tinukî kéa.
2 At oini íng metung á lep-
roso linapit yá at sinamba kéa,

sinabina: ¡Guinú, núng buri-
mu, alinismucu!
3 At gueuangne íng gamat-
na, tigkilane, sinábina kea:
¡Buricu: luminisca! At itámu-
rin milacoyá lepra.
4 At y Jesús sinábina kéa:
Lauanmu caninuman emu pa-
niabian nuné macoca, pakitca
kíng sacerdote, at idurupme
íng ain á inutus náng Moysés,
bán mipatutuan carela.

Íng Centurion Capernaum.

5 ¶ At pamanlubna Caper-
naum, linapit yá kéa ing me-
tung á púnda díng sundalus
(centurión) pagamuamuna kea,
6 at sinábina: Guinú, íng
ipuscu macarate yá kíng dase,
paraliticuya, at mabayatya tutú
panamdaman.
7 At y Jesús sinábina kéa:
Ayánke, at pacayapan.
8 Dapot ing centurión meki-
bat yá ngana: Guinú, é dapat
canacu ing lungubca king pa-
mibalebalecu: dapot sumabic-
ang catayâ, at íng ipuscu cuma-
yap yá:
9 Balucu; ulíng acu, agui-
áng taucu namán sasacupan,
atincung sundalus a sacup; at
sabiancu canini: Umeca, at yá
macoya; at kíng metung: luma-
pitca, at yá lumapitya; at kíng
ipuscu: Daptanmu iní, at yá
daptana.
10 At iníang dimdam náng
Jesús iti, mipamulala yá; at
sinábina caríng tutukî kéa:
Ing catutuan sasabiancu kécayu,
carinman Israel ecu menakit
casalpantayanan á bináng ma-
ragúl.
11 At kécayu sasabiancu,
kíng dacala díng manibatan
kíng aslagán, at kíng albugán,
at makiluclucanla kíng lamesa
cáng Abraham, Isaac at cáng
Jacob kíng caarian banúa:
12 dapot díng anac king ca-
arian miugsela kíng dalumdum
lual; carina íng tangis at pami-
tiguisda díng ipan.
13 Canitapin sinábinang Je-
sús kíng Centurión: Maconaca,
at núng macananu ing capaniua-
lanmu, yáng mapaliari keca.
At íng ipusna kinayap yá cani-
tamuring oras á itá.

Ing catiuangánang babaing Pedro.

14 ¶ At iniang datang yáng
Jesús king balé náng Pedro,
ikitne íng catiuangana niti ma-
cakeraya kíng dase, at malalag-
nat.
15 At inapisne gamat; at
íng lagnát licuane; at yá tinala-
cad yá, at sinuyu yá carela.
16 At iníang mirasna ing
gatpanapun, delaro kéa díng
alipnanda díng demonios; at
kíng metung náng amanu pa-
lualano díng demonios; at pe-
pacayapanala díng anggáng at-
ing másakit:
17 bán matupád íng sinábina
ning profeta Isaías, ngana:
Ya murin kinanuâ kíng
kecatang masakit,

at migdala king kecatang panamdaman.

Nung macananu íng pamanuki cáng Jesús.

18 ¶ Panakitnapin Jesús caring maldáng taung macapaliguid kéa, inutuspa kíng dalakitla cáng atbá níng pinác.

19 At linapit yá ing metung caring escribas sinábina kea: Maestro, tukicu nucaman umé.

20 At y Jesús sinábina kea: ¡Díng Zorras atinlang lukib, at díng ayup banúa, sale; dapot ing Anác níng tau aláng yang pijiligan king buntucna!

21 At íng metung caríng disipulus, sinábina kea: Gui-ú, paintulutanmu cupang mulî, icutcutkepâ y ibpacu.

22 At y Jesús sinábina kea: kica canacu; at paburenmo íng mete micutcut caring carelang mete!

Pepatucnanğana ing baguiu.

23 At iniang lungub yá kíng bangcâ, díng keang disipulus tinukila kéa.

24 At oini minaguiung masicán kíng dayat malat, nanupatâ íng bangcâ tatacpane ning alún; dapot yá matudtudya.

25 At lepitande díng disipulus guinisingde, sinábira kea: ¡Guinú, iligtasmu cami,t, matekenğan!

26 At y Jesús sinábina carela: ¿Bakit tacutin cayú, taung ditac á casalpantayanan? Canitapin tinalacad yá, sebianana ing anğin, ampon ing dayat malat; at minalili íng maragúl á catajimican.

27 At díng tau menğapamulalala, sinábira: ¡Nanu yáng tau ití, á íng anğinman at ing dayat malat mamintula kéa.

Díng gadarenong alipnanda díng demonio.

28 ¶ At panğarasda cáng atbá, king balénda ding gadarenos, selubunğande ding aduang alipnanda díng demonios, á lulual caríng cutcutan, mabagsiclang binâ, nanupatâ nínuman aláng manğanğas daralan kíng dalan á itá.

29 At, oini, kinulaitla, nğara: ¿Nanung pakialami keca, oh Anác níng Dios? ¿minéca keting pasakitanmu camí bayu mirás ing panaun?

30 At marayu yá carela íng caualda díng dacál á babing manambuc.

31 Díng demonios pekisabirapin kea nğara: Núng palualanmu camí, padalamuna camimû ketang caualda ding babî.

32 At yá sinábina carela: Maco cayú. At panlualda, mecola at linub caríng babî: at oini íng mabilug á caual tinulandunglang macatacut manibat caríng gulúd anggá kíng dayat malat, at metela kíng danúm.

33 Dapot ding papastul memamulaila, at pepainturula king

ciudad, selitarangan, laluna itang mepaliari caretang inalipnanda ding demonios.

34 At oini íng mabilug á ciudad sinalubung la cáng Jesús; at panakitda kéa, pekisabirang mayap king macoyasa kíng sacupda.

Ing paralitico Capernaum.

9 At linub yá canita y Jesús kíng metung á bangcâ, dinalakit yá cáng atbá, at miné ya kíng keang ciudad.

2 At, oini, delare kéa íng metung á paralítico, á macaratena kíng dase at panakitnang Jesús kíng casalpantayanda, sinábina kíng paralítico: ¡ Magtiualaca anacu; íng casalananmu mipatauaran !

3 At oini díng mapilan caríng escribas sasabianda kíng lubda: ¡ Maniabiyang capusuñgan ití !

4 Dapot y Jesús canita, baluna ing isipanda, sinábina: ¿ Bakit mimisip cong marauac kíng kecong pusû ?

5 ¿ Sanupintâ íng mayán, sabian: Íng casalananmu mipatauaran; ó sabian: Taladca at lumacad ?

6 Bayupin abalu, king íng Anác níng tau makicayupayan yá keti sulip mamatauad casalanan (sinabinapin king paralítico): ¡ Talacadca, cunanme íng dasemu at mulica balému !

7 At yá tinalacadya canita, minuliyá baléna.

8 At panakitda díng tau, meñgapamulalala, at pinurire íng Dios, á minic anti canitang cayupayan caríng tau.

Jil'g níng pilublubanang Mateo.

9 At iniang maco yá y Jesús
carín, ikitne íng metung á tau,
mak[illegible]andang Mateo, maca-
[illegible] yá kíng bangcung pi-
pa[illegible]ngilan buis; at sinábina
kéa: ¡ Tukica canacu ! At tina-
lacad yá canita, tinuki yá kéa.

10 [illegible] miliari iníang macalucluceng mañgan king balé náng Mateo, oini díng dacal á publícanos at macasalanan dinatangla at mekiluclucanlang meñgan cáng Jesús, at caring keang disipulus.

11 At iníang ikitda ití díng fariseos, sinábira caring keang disipulus: ¿ Bakit makisuluyang mamañgan ing kecong Maestro caring publicanos at macasalanan ?

12 Canitapin panamdamna king bague á itá, sinábina: Ding aláng másakit ela magcailañgan Médico, nuné ding sakitan.

13 Iniâ umé cayú at pagaralanyu núng nanung cabaldugana niti: Pagnasancu íng capamacaluluan, é íng pamanain; uling ecu miné keting maus banál, nuné macasalanan.

Ing pamagculasiun.

14 ¶ Canitapin detañgande díng disipulus náng Juan Bau-

tista, sinábira: ¿Bakit magcu-
lasiun keng maralás ampon díng
fariseos, dapot díng kecang di-
sipulus ela magculasiun?
15 At y Jesús sinábina ca-
rela: ¿Macananulang magpal-
das díng abena ning cacasal ca-
bang abere ing asaua? Dapot
mirás ing aldo á ing asaua mi-
cauani ya carela; at canitapin
magculasiunla.
16 Ninuman ene itagpi ing
imalan á matibe kíng imalan á
lumâ; uling íng mismung pe-
nagpî igutane íng imalan, at
laluneng dagul á casirán.
17 Ela namán mibibiling ba-
yung alac kíng lulanan á lumâ;
núng mipacanian mabalbala
díng lulanan, at íng alac mica-
lat, at masirala díng lulanan;
nuné ibilira íng alac á bayu
kíng bayung lulanan, at isanu-
man carela parejulang luát.

Ing babaing miagasan: ing anác nang babaing Jairo.

18 ¶ Cabang yá sasabiana
carela íng bague á ití, oini dina-
tang yá íng metung á pún níng
sinagoga, siniclaud yá arapana,
sinábina: ¡Íng anácung babai
mecád metene; Inia mekeni,
ampon itumpacme íng gamatmu
kéa, at mie yá!
19 At tinalacad yá canita y
Jesús tinuki ya kéa abeno díng
keang disipulus.
20 At oini ing metung á ba-
baing á atinang labing aduang
banuang miagasan, linapit ya
kíng gugulutana, kilbitne íng
lele níng keang imalan;
21 ulíng sasabiana kíng pi-
lublubana: ¡Nung at agkilkia-
muman íng imalana, mayap-
nacu.
22 Dapot melikid yá canita
y Jesús, at iníang akitne, siná-
bina: ¡Magtinalâca anácu; íng
casalpantayananmu pepacaya-
panaca! At íng babai kinayap
ya manibatna kíng oras á itá.
23 Iníang miras yapin y
Jesús kíng balé nitang pún, at
panakitna caríng managulele
titigtig pitu, ampon ding dacal
á taung malingongo,
24 sinábina: ¡Palabas cayú;
íng dalaga é mete, nuné matud-
tud yamû! Dapot ila cailiande.
25 At iníang díng malda
milualnala, linub yá, ampon
telane gamat: at íng dalaga ti-
nalacad yá.
26 At mibantug itá ketang
mabilug á labuad.

Pamipacayap caríng aduang bulág at kíng metung á pipi.

27 ¶ At panlaconang Jesús
carín, tinukila kéa díng aduang
bulág cuculaitla, ngara: ¡Paca-
luluanmu camí, oh Anác náng
David!
28 At iniang lungub yá king
metung á balé, linapit la kéa
díng bulág: at y Jesús sinábina
carela: ¿Paniualan yú íng ara-
patcu ití? Sinábira kéa: Uá,
Guinú.
29 Canitapin inapisno matá,

ngana: ¡Núng macananu íng
kecong casalpantayanan, yáng
mapaliari kécayu! At mebuc-
latla díng carelang matá.
30 Dapot y Jesús penabili-
nang matalic carela, ngana:
¡Lauan yú ninumansâ aláng
macabalû!
31 Dapot ila meconala at bi-
lalagda íng cabantugana kíng
mabilug á lugal á itá.
32 ¶ At iníang maconala, oini
delare kea ing metung á taung
pipi, á alipnana ning demonio.
33 At iníang milualne íng
demonio, ing pipi miniabine:
at ding tau mengapamulalala,
sasabianda: ¡Capilanman ala-
pang meakit bague á anti cani-
ti queti Israel.
34 Dapot díng fariseos sasa-
bianda: ¡Cayabene ing princi-
pira díng demonios papalual
caríng demonios!

Ing dayamî at díng talasiasat.

35 ¶ At lilibut yá y Jesús
caríng anggáng ciudad ampon
balén, tuturu yá caríng sinago-
gara, at panaralna ing mayap á
balitâ ning caarian, at pacaya-
pano kíng seganaganang sakít
at miaaliuang capanamdaman
díng memalayán.
36 Dapot iníang akitno díng
keraclan, melunus yá carela,
uling magcailanganlang binâ,
at macasambulatla, antilamong
ovejang aláng papastul carela
37 Sinábinapin canita caríng
keang disipulus: Tutuman ing
dayamî bináng dacál, dapot díng
magobra ditaclamu:
38 Panalanginyuping mayap
kíng guinú níng dayamî padala-
yáng magobra kíng keang day-
amî.

Díng labíng aduá at íng catungculanda.

10 At inausno canita díng
labinang aduang disipu-
lus, dininanong cayupayan ca-
ríng demonios, barong apalual,
at macapacayap kíng segana-
ganang sakít ampon miaaliuang
capanandaman.
2 At íng laguiura díng la-
bíng aduang apostoles ilareni:
Íng mumuna, y Simón, á au-
sandang Pedro, ampon y And-
rés á capatadna, y Santiago á
anác náng Zebedeo ampon y
Juan á capatadna,
3 y Felipe ampon y Barto-
lomé, y Tomás at y Mateong
publicano, y Santiago anác náng
Alfeo, y Lebeo á palaiauand-
ang Tadeo,
4 y Simon á celote (ó cana-
neo), at y Judas Iscariote á
migtacsilpa kéa.
5 ¶ Deting labing aduâ inu-
tusanong Jesús caibatnong pe-
nabilinan, sinábina: Eco tuturu
caríng gentiles, manga eco lulub
kíng ciudadda ding Samarita-
nos;
6 nuné lalung mayap umé
cayú caríng ovejang mengaualâ
kíng balé náng Israel.
7 Umécopin at manaral, nga-

yu: ¡Malapitna íng caarian
banúa.
8 Pacayapanyo díng salunán,
biayanyo díng mete, linisanyo
ding leproso, palualyo díng de-
monio; Tingap yúng anting
lugud, macanianmu namáng
ibieyu.
9 Eco magbacál guintû, pilac,
at cobriman kíng kecong aua-
can;
10 suputman kíng dalan,
aduaman capiblasan á ima-
lan, sapinman ampon tucud:
uling íng magobra carampatan
kéa íng cacanana.
11 At nucarinmang ciudad ó
balén á lungub cayú, usisanyung
masalese núng ninu íng carín
carampatan: at manucnanganco
carín anggá kíng panlacoyú.
12 At panlubyu balé mamu-
gue cayú.
13 At núng íng balé caram-
patana, ibieyu íng capayapan
kea; dapot núng ena carampatan
misubli kécayu íng capayapan
14 At ninuman íng é tangap
kécayu, at ena pakiramdaman
íng kecong sasabian, pamanla-
coyu kíng balé á itá ó ciudad,
pagpagyu salang carela íng
alicabuc níng kecong bitís.
15 Ing catutuan sasabiancu
kécayu, kíng mipanupayalapa
íng balén Sodoma at Gomorra
kíng aldo níng pamanucum,
emû íng ciudad á itá.
16 ¶ Oini, acu yutusda cayú
antimo díng ovejas kíng busalda
ding lobo; maisipcosang anti
díng ubingan, at mamung anti
díng patipati.
17 At eco magtiuala caríng
tau; uling ibieraca cayú caríng
tribunal; at papalucara cayú
caríng sinagogasda;
18 at midala cayú arapanda
díng ucúm ampon ding arî kíng
ulicumu, bán mipatutuan carela
at caríng sablang tau.
19 Dapot núng miabiena
cayú, eco magmalasakit tungcul
macananu ó nanung sabianyu;
uling kíng oras muring itá
mibie kécayu íng bagueyung
sabian;
20 uling aliua icayu íng
maniabi, nuné íng Espíritu
náng Ibpayu yáng maniabi kíng
lugalyu.
21 At ibie neng papate níng
capatad íng keang capatad, at
níng tata íng anác; díng anac
salangsangla caring matuara, at
papaterala.
22 At picasamandacongan
kíng ulining laguincu: dapot
íng mibatá anggá kíng capupu-
san, ití miligtas yá.
23 Núng lingasngasandaco-
pin kíng metung a ciudad,
uméco king aliua; uling íng
catutuan sasabiancu kécayu
kíng eyu apupus lacaran díng
ciudad náng Israel, anggáng
é datang íng Anác níng tau.
24 ¶ Ing disipulu ene igui-
tan ing keang Maestro, at ing
ipusman ene iguitán íng Gui-
núna.
25 Dapatna íng disipulus

mipante yá kíng keang Maestro,
at íng ipus king Guinúna; núng
íng Ibparing familia inausdeng
Diablo, ¿laluna casí ding king
balena?
26 Eyopin pitatacutan, uling
aláng macatacap á é mibulalag;
at macasalicut á é mabalû.
27 Ing sasabiancu kécayu
kíng madalumdum, sabianyu
king sala níng aldo; at íng
damdamanyu kíng bulúng pa-
niausyu manibat kíng bubun-
gan.
28 At eco tatacut caríng ma-
camate king catauan, dapot íng
caladua ere ápate; laluyepang
pitacutan Itáng macápate kíng
caladua antimunaman kíng ca-
tauan carín kíng infierno.
29 ¿Ero uari pisasaling cu-
alta, balang aduang denas? at
metungmán carela aláng mana-
bû kíng gabún nún ena pain-
tulutan Ibpayu.
30 Dapot ing buacyumán
king buntuc macabilang.
31 Ecopin tatacut, icayu ma-
iguitcopa caríng dacál á denas.
32 ¶ Iniapin detang anggáng
kilala canacu kíng arapan ding
tau, kilalanancula namán ara-
panang Ibpacung tíu banúa.
33 Dapot ninuman íng paali
canacu arapanda díng tau, pa-
aliankia namán arapanang Ibpa-
cung tíu banúa.
34 Eyu isipan íng minécung
magdalang capayapan keti sulip,
ecu miné magdalang capayapan,
nuné talibung.
35 Uling minécung pipag-
casungalitancula ing tau cáng
tatana, ing anác á babai cang
indana at ing manuyang á
babay king catiuangana;
36 at ding casaláng níng
tau ilanamán díng kíng tune
náng balé.
37 Ing lugud cáng Ibpana,t,
induna miguitpa canacu, é
dapat canacu; at íng lugud
kíng anán náng lalaqui ó babai
miguitpa canacu, é dapat cana-
cu;
38 at ing é mamusan kíng
cruzna ampon é tuki king
taúlicu, é dapat canacu.
39 Íng manakit kíng biena,
manalaya; at íng caualán kíng
biena king ulicumu, akitnayá.
40 Ing tangap kécayu, acung
tatangapana; at ing tatangap
canacu, tatangapane itáng pepa-
dala canacu.
41 Ing tangap kíng profeta
kíng pangaprofetana, ablás
king profeta ing tangapana; at
ing tangáp kíng banál, kíng
pangabanalna, ablás kíng banál
ing tangapana.
42 At ninuman íng munie
kíng metung caríng anac á
mangalating deni metung á
vasung danúm á marimlamusa,
king pangadisipulu, ing catu-
tuan sasabiancu kécayu, é pín
manalâ ablás.

Ding sugû náng Juan Bautista.

11 At miliari kíng iníang y
Jesús mearinanong inutu-

san díng labinang aduang disípulus, mecone carín báu turú at manaral caríng carelang ciudad.
2 ¶ Át iníang dimdam náng Juan kíng suculan pisasabianda íng dapat náng Cristo, minutus yáng aduâ caríng kéang disípulus,
3 pepasábina kéa ¿Icapin Itáng datang, ó manayakeng aliuâ ?
4 At y Jesús mekibat yá ñgana carela: Umé cayú at patalastas yú cáng Juan íng bague acakit yú ampon daramdaman:
5 Díng bulág mánakitla, díng pilé lalacadla, díng leproso malilinisla, díng macláe mácaramdamla, díng mete susublilang mie, at íng evangelio mipanaral yá caríng malucâ;
6 ¡at nuanla itang é manakit picasalanan canacu!
7 At iníang maconala, migmulaneng miniabi y Jesús caring maldâ tungcúl cáng Juan: ¿Nanung pintanyúng inalbe kíng iláng? ¿metung á cauayan á ugunana níng añgin?
8 At nanung pintanyung inalbe? ¿íng metung á taung misusulud imalan á maulagá? Oreni, díng misusulud imalan á maulagá atilu balera díng arian,
9 At nanung incyung inalben? ¿metung á profeta? kécayu sasabiancu kíng yapin, at miguit yapa kíng profeta.
10 Ití yá itáng á kea misulat:
Oini, acu padalake íng tubudcu kíng arapanmu, á isadiana íng dalananmu.
11 Íng catutuan sasabiancu kécayu, á caríng mibait caríng babai, alapang linto maiguit cáng Juan Bautista: macanianman itáng lalung malatî kíng caarian banúa, maiguit yá kéa.
12 At manibat kíng panauaang Juan Bautista anggá ñgeni, pagpilitande íng caarian banúa; at díng mamilit sasamsamande.
13 Uling díng anggáng profeta ampon íng cautusan, anggá cáng Juan, inularanacu.
14 At núng buriyung tangapan, ití yá itáng Elías á datang.
15 ¡Íng atín balugbug makiramdam, makiramdam yá!
16 ¶ ¿Dapot caninuke ibás íng lajing ití? Catulad dalá díng anac á pacaluclue caríng plaza, á mañgulait caríng abera,
17 at sasabianda: Panigtigan da cong pitu, at eco tinerac; pagcantaracong malumbe, at eco menagulele.
18 Uling dinatang yá Juan, á é mamañgan tinape, at é miminum alac, at sasabianda: ¡Atin yáng demonio!
19 Dinatang yá íng Anác níng tau, á mamañgan yá, t, miminum, at sasabianda: ¡Oini íng taung mataco at mapaninum alac, cacalugurande díng publicanos ampon macasalanan! At macanianman íng cabiasnana mipatutuan caríng anacna.

Díng atlung ciudad á é sinisi.

20 ¶ Canitapin pigmulanong
sebianan díng ciudad á nuna
depatan íng dacál náng jimalâ,
uling ela sinisi, ñgana :
21 ¡ Calulunaca, Corazin !
¡ calulunaca, Bethsaida ! uling
núng kíng Tiro at Sidón carín
miliari íng jimaláng kécayu
miliari, maluat náng binâ íng
sinisilang migcilicio at mig abú.
22 Íniâ sasabiancu kécayu
kíng mipanupayalapa íng Tiro
at Sidón kíng aldo níng pama-
nucum, kesa kécayu.
23 ¡ Icaman, oh Capernaum, á
mitasca anggá banúa, anggá kíng
casirán magcasakitca ! uling
núng kíng Sodoma carín miliari
íng jimaláng keca miliari, atiu-
musa anggá kíng aldo ñgeni.
24 Dapot sasabiancu kécayu
kíng atín yapáng capatauaran
íng balén Sodoma kíng aldo
níng pamanucum, kesa keca.

Íng Cruz náng Cristo.

25 ¶ Kíng panaun á itá, y
Jesús mekibat ya, ñgana : ¡ Pa-
salamatcu keca, oh Ibpang
Guinú ning banúa, t, sulip,
uling selicutmu íng bague á
ití caríng biasa ampon matalino,
at pepabalumu caríng anac !
26 Macanianapin, Ibpa, uling
yáng minamayapna níng panla-
lauemu.
27 Ing seganaganang bague
biniena canacung Ibpacu ; at
niñuman aláng macakilala kíng
Anác, nuné íng Ibpâ ; at aláng
macakilala ninuman kíng Ibpâ,
nuné íng Anác, at itáng burin-
ang pabaluan níng Anác.
28 ¡ Lumapitco canacu icong
anggáng mapagalna at cababa-
yatnan, at acu dinandacong
capainauan !
29 ¡ Pusananye íng cruzcu,
at magaralco canacu ; uling
mamuyá, t, mapagpacumbaba
íng pusucu ; at manakitcong
capainauán kíng caladuayu !
30 Uling malambutyá íng
canacung cruz, at mayanya
íng pupusanancu.

Y Jesús guinìne níng sábado.

12 King panaun á itá y Jesús
lalacad yá misan á aldo
níng sábado libutad ding tana-
man ; at iníang meranupla ding
disipulusna, pigmulandang inac-
dût íng tinalague at sacara
peñgan.
2 At panakitda caniti díng
fariseos, sinábira kea, ¡ Lauan-
mu, díng kecang disipulus
darapatlang é bague daptan
kíng aldo sábado !
3 Dapot yá sinábina carela :
¿ Eyu balu íng depatanang
David, iníang dumanup, man-
gana díng abena ;
4 yá linubya king Balé níng
Dios, at peñgano díng tinape
níng proposicion, á eno dapat
canán, detamang abena, nuné-
mú díng sacerdotes ?
5 ¿ Ó Eyu abasa kíng cautu-
san, á kíng sábado, kíng pisam-
bán, díng sacerdotes mauauala-

lang galang kíng sábado, at ela
micacasala?
6 Dapot acu sasabiancu kécayu á king lugal á ití atinpang maiguit kíng pisambán.
7 Núng abaluyupin núng nanung cabaldugana niti: Pagnasancu íng pacalulu é íng ain, eyosa peparusan díng aláng casalanan.
8 Uling íng Anác níng tau guinúne níng sábado.

Pamipacayap kíng lalakiñg malañgi metung á gamat.

9 ¶ At panlacona carín, linub yá caríng sinagogara.
10 At oini íng metung á taung malañgi metung á gamat; at kitangda kéa, ñgara; ¿Dapat íng manulu kíng aldo sábado? bareng á sumbung.
11 Dapot yá sinábina carela: ¿Ninu cayâ kécayu, á núng at inyán metungmung oveja cabúd, á ití, núng manabuya kíng culcul kíng aldo níng sábado, ene abutan at cunán?
12 ¿Nupin anti íng iguit ning tau kíng oveja? iniâ carampatan íng dapat mayap kíng aldo sábado.
13 Sinábinapin canita kíng lalaki: ¡Íatiatme íng gamatmu! At yá inatiatne; at kinayap yáng anti íng metung.
14 Dapot panlacora ding fariseos, pipuluñgande, núng macananureng apate.
15 ¶ Dapot y Jesús iníang akilaladna ití, mecoyá carín; at tutukiande díng dacál á tau,
at yá pepacayapanala díng anggáng salunán;
16 at penabilinang matalic carela kíng eresa pabalû:
17 bán matupad íng guingcasna níng profeta Isaías, ñgana:
18 ¡Oini ing Alipancu, á cacung pinilî,
íng Caluguráncu, á pitútulana níng caladuacu:
itumpake ing Espiritucu tulidna,
at pabaluna íng pamanucum caríng tau!
19 É makipatul, é culait,
at ninuman aláng macaramdam kíng siualana caríng plasa;
20 Ene paclian ing cauayan á tinalip,
ene patdán íng pabelung babasuc,
cabang é papagtagumpayan íng pamanucum:
21 at kíng laguiuna manayala ding tau.

Ing amanung capusuñgan díng fariseo.

22 ¶ Canitapin pigdalareng metung á taung alipnanana níng demonio, bulág yá, pipi; at pepacayapane, nanupatâ íng pipi maniabine at manakit.
23 At íng mabilug a balén meñgapamulalala, at sasabianda: ¿Aliua iní íng Anác náng David?
24 Dapot díng fariseos daramdamanda iti, at sasabianda: Ití eno palayasan díng demo-

nios nunéne abe y Beelzebud, á
principira díng demonios.
25 Y Jesús pin, uling ba-
luna íng isipanda, sinábina ca-
rela: Íng sanumang caarian á
ilaila ela micasunis, masiraya:
at íng sanumang ciudad ó bale
á ilaila ela micasunis, é mag-
luat.
26 At núng y Satanás itabi-
ne y Satanás, yáng sarili é mi-
casunis; ¿macananu yapin mag-
luat íng caariana?
27 At núng acu abekeng pa-
layas caríng demonios y Beel-
zebub, ¿díng kecong anac ni-
nung aberang palayas carela?
ulina nita ilang maguing ucúm
yú.
28 Dapot núng acu abeke íng
Espíritu níng Dios palayas ca-
ring demonios, catutuan íng
caarian níng Dios mirasna ké-
cayu.
29 Ó cayâ, ¿macananu yáng
lungúb íng ninuman king balé
níng mayupaya at samsamano
díng keang casangcapan, núng
enepâ igapus íng mayupa yâ?
at canita asamsamnana íng kíng
pibalebalena.
30 Íng é campî canacu, sa-
láng yá canacu; íng canacu é
makitipun, misalbag yá.
31 ¶ Ania sasabiancu kéca-
yu: Íng seganaganang casala-
nan ampon capusungan mipa-
tauad caríng tau; dapot íng ca-
pusungan á saláng kíng Espi-
ritu aláng capatauaran.
32 At íng maniabing saláng
kíng Anác níng tau, mipataua-
ran yá; dapot íng maniabing
saláng kíng Espíritu Santo,
aláng capatauaran, kíng panaun
á iti, at king daratangman.

Ding dutung ampon ding bunga.

33 Pacayapanye ing dutung,
mamungayang mayap; pacara-
uacanye íng dutung, mamunga-
yang marauác; uling kíng bun-
ga makikilala yá íng dutung.
34 ¡Oh lajing ubingan! ¿ma-
cananu cayúng macapaniabi
king bague mangayap, núng
mangarana cayú? uling kíng
caragila níng pusû maniabi yá
íng asbuc.
35 Íng taung mayap, kíng
mayap náng pibandian mani-
cuayáng bague mangayap; at
íng taung marauác, kíng pi-
bandianang marauác manicua-
yáng bague marauác.
36 Sasabiancupin kécayu á
kíng seganaganang amanung
aláng cabaldugan á igcasda díng
tau, ipagsulitda kíng aldo ning
pamanúcum:
37 Uling kíng guingcasmu
mipacayapca, at kíng guingcas-
mu miparusanca.

Íng tanda náng Jonás.

38 ¶ Canitapin pekibatande
díng mápilan caríng escribas at
fariseos, ngara: Maestro, bisa-
keng manakit nanumang tandâ
keca.
39 Dapot yá pekibatanala
ngana carela: Ing lajing maróc
at mapangalugúd manintun

yáng pilit metung á tandâ;
dapot nanumang tandâ é midi-
nan, nunému íng tanda nang
Jonás á profeta.
40 Uling núng macananu
yáng mitucnang y Jonas kíng
atian níng maragul á asán kíng
lúb níng atlung aldo ampon at-
lung bengi, macanianmu namán
íng Anác níng tau manucnangan
yáng atlung aldo ampon atlung
bengi kíng calalamana níng
gabún.
41 Dingtau Nínivemibangun
la kíng aldo níng pamanu-
cung cambero ding lajing deti,
at sacaro parusán; uling ila si-
nisila iníang manaral yá y Jo-
nás; at oini íng maiguitpa cáng
Jonás king lugal á ití.
42 Íng reina king Austro
mibangun yá kíng aldo níng
pamanucúm cambeno ding la-
jing deti, at sacano parusán;
uling yá ibatyá manibat king
cayanganana níng gabún bán
damdamana íng cabiasnanang
Salomón; at oini ing maiguitpa
cáng Salomon kíng lugál á ití.
43 Íng demonio pangalualna
kíng tau, lumibut yá caring
lugal á aláng danúm, bisang
magpainaua, at é manakit.
44 Canitapin sabiana: ¡Mi-
balicu king balé á licuancu!
At pangarasna, dasaneng alán-
ang manucnangan, malinis yá
ampon masalese.
45 Canitapin macoya ampon
cumayapang pitung demoniong
marauácpa kéa, at panlubda,
manucnangano carín; at laluya-
pa namáng mipacarauác íng
tauling asalna níng taung itá,
kesa ketang minuna. Maca-
nianmu namán íng maliari kíng
lajing maróc á ití.

Ing familia nang Jesús.

46 ¶ At cabang makisabi yá
king balén, oini y induna ampon
díng keang capatad carinla lual,
manintunlang paralan á acasa-
bire.
47 At atín sinabi kea: ¡La-
uanmu y indumu ampon díng
kecang capatád atilu carín lual,
at manintun lang paralan á
acasabiraca!
48 Dapot yá pekibatane itáng
sinabi kea canita, ngana: ¿Ni-
nutâ y inducu at ninu díng
capatádcu?
49 At inatiatne íng gamatna
caríng keang disipulus, siná-
bina: ¡Oreni di inducu ampon
capatád!
50 Uling detang anggáng
darapat kíng caburianang Ibpa-
cung tíu banúa, deti ilang
capatadcu ampon indû.

Talimjagâ kíng mánanaman.

13 King aldo muring itá,
panlaconang Jesús balé,
linucluc yá lele níng dayat-
malat.
2 At detangande díng maca-
pál á tau; ulina niti, panlubna
king metung bangcâ, linucluc
yá; at díng maldâ macatalacad-
la kíng pangpang.
3 At migsalita yáng dacál á

bague kíng talimjagâ; ngana:
Oini, íng manananaman meco
yáng tinanam.
4 At pamanananamna, íng ali-
uâ kíng binî menabû kíng
kecabana níng dalan; at dina-
tangla díng ayup, at penganda.
5 At íng aliuá menabû kíng
cabatuan, á keti ditacmu íng
gabún; at tinubung malaguâ,
uling é malalam íng gabún.
6 Dapot pangaslag níng aldo,
meduluc; at antiníng aláng
uyat, melangi.
7 At íng aliuâ menabû car-
íng tulumparat; at díng tulum-
parat tinubula, at linumuddala.
8 At íng aliuâ menabû kíng
gabún á mayap, at memunga;
sanu íng metung kíng dinalan,
sanu kíng anam á pulu, at isanu
kíng atlung pulû.
9 ¡Núng ninu íng makiba-
lugbug makiramdam, maki-
ramdam yá.
10 ¶ Canitapin linapitla díng
kéang disipulus at sinabira kea:
¿Bakit pakisabianmong talim-
jagâ?
11 At yá mekibatya, ngana
carela: Uling kécaya dapat
mipabalû íng misterios níng
caarian banúa; dapot carela é
dapat.
12 Uling íng atín, mirinan
yá, at lumabis yá: dapot íng
alâ, itamang tíu kéa milacopa.
13 Iniâ pakisabiadaco kíng
talimjagâ; uling lafauela ela
manakit, at makiramdamla ela
daramdam, at era atalastas.

14 At matutupad carela íng
ula náng Isaías, á sinábina:
Núng makiramdam cayú
damdamanyu, at eyu,
átalastas;
at núng lumaue cayú
akityu, at eyu atalús:
15 uling íng pusu níng balén
á ití mecapal yá;
at mabayatdang daram-
daman caring balug-
bugda,
ampon seraro díng ma-
túra;
barang é akit caríng ma-
túra,
at era damdaman caríng
balugbugda,
at atalusda kíng pusura,
ampon mibalicla lúb, at
acu pacayapancula.
16 Dapot nuanba díng ke-
cong matá, uling manakitla;
at díng kecong balugbug, uling
macaramdamla.
17 Íng catutuan sasabian-
cupin kécayu, kíng dacala díng
profeta ampon banál á migna-
sang manakit kíng ikityú, at era
ikit; ampon makiramdam kíng
dimdamyú, at era dimdam.
18 ¶ Pakiramdamanyepin íng
talimjagâ níng manananaman.
19 Panamdamna ninuman
íng amanu níng caarian, at ena
atalastas, datangue íng espiri-
tung marauác, at samsamane íng
mitanam kíng pusuna: ití yá
íng mitanam kíng kecabana
níng dalan.
20 At ing mitanam king ca-

batuan, yá itáng makiramdam
kíng amanu at matulaneng
tangapan;
21 dapot aláng talagang uyat,
nuné panapananu yamû; at
núng mirasnapin íng calung-
cutan ó íng calingasngasan kíng
ulina níng amanu, kíng oras á
itá mitakid yá.
22 At íng mítanam busal tu-
lumparat, yá itáng makiram-
dam kíng amanu; dapot íng
nasâ kíng panaun ampon íng
pilait níng pibandian lulumud-
da íng amanu, at mauauala yá
bunga.
23 Dapot íng mitanam kíng
gabún á mayap yá itáng maki-
ramdam at macatalastas kíng
amanu, yá namán íng mamun-
ga, at magdalayáng, iní metung
kíng dinalan, iní kíng anam á
pulû, at itá kíng atlung pulû.

Talimjagá kíng dicut á balut.

24 ¶ Pigsalitane carela íng
aliuang talimjagâ, ngana: Íng
caarian banúa cabásne níng me-
tung á taung tinanam biníng
mayap kíng keang paglaultan.
25 Dapot kíng oras á panud-
tud díng tau, dinatang yá íng
casalangna at tinanam yáng
grama busal níng trigo, at saca-
ya meco.
26 Iníang íng tanamanpin ti-
nubuna ampon memunga, lin-
tomu namán canita íng balut.
27 At iníang dinatangla
díng alipana níng Ibparing fa-
milia, sinábira kea: Guinu,
¿ eca tinanam mayap á binî
kíng paglaultanmu? ¿ nucarin-
pin ibát ing balut carín?
28 At yá sinábina carela:
Metung yáng casaláng íng dina-
pat caniti. Díng alipan sinábira
kéa: ¿ Burimupin ayánmia at
dacpán?
29 Dapot yá sinábina: Ali-
ye; pota kíng pamangua yú
kíng balut, apakiputputyu na-
mán íng trigo.
30 Paburenyunong miagnan
tumubû anggana kíng pamama-
lut: at kíng panaun níng pa-
mamalut, sabiancu caring papa-
lut: Cunanyupamû, íng grama,
ampon aptasanyú bayung du-
lucan; dapot íng trigo tipunan-
yu kíng camaligcu.

Talimjagá kíng butul mustasa ampon kíng levadura.

31 ¶ Pigsalitania namán ca-
rela íng metung á talimjagâ,
ngana: Íng caarian banúa ca-
básne níng metung á butul
mustasa, á kinuana níng tau,
at tenamne kíng paglaultana.
32 Á ití íng catutuan mala-
tiyáng dili caríng anggáng bi-
nî; dapot iníang dagulne, mara-
gulyáng dili caríng anggang
gule, at dutungne uarî; nanu-
patâ datangla díng ayup banúa,
at dumpala caríng sangana.
33 ¶ Pigsalitania namán ca-
rela íng metung á talimjagâ:
Ing caarian banúa cabásne níng
levadura, á kinuana níng babai,
at binalutne kíng at lung tacal
á arina, anggá kíng simlangan.

34 Íng anggáng bague á ití
sinabinang Jesús caring maldá
kíng talimjagâ, at núng é kíng
talimjagâ nanuman aláng sinabi
carela:
35 bán matupad íng guingcas
níng profeta, ngana:
Ibuclatke kíng talimjagâ
íng asbucu;
ipasiagcu íng macasimpan
manibat kíng pangalalang
níng yatu.

Casalesayána níng talimjagá kíng dicút á balut.

36 ¶ Canitapin, iníang pepalacuanano
díng maldâ, y Jesús
mibalicne balé: at lepitande
díng keang disípulus, ngara:
Salesayanmu kécami íng talimjaga
kíng dicút a grama.
37 At yá mekibatyá, ngana
carela: Íng tatanam kíng mayap
á binî yá íng Anác níng tau;
38 Íng paglaultan yá íng
yatu; íng mayap á bini ila ding
anac níng caarian; dapot íng
balut ila ding anac níng Espiritung
maróc;
39 íng casaláng á tinanam
careta yá íng Diablo; íng pamamalut
yá íng cauacasana níng
yatu; at ding papalut ila ding
ángeles.
40 Núng macananu íng pamanipun
kíng grama at pamaniuluc
king apî, macanianmu
namán kíng cauacasana níng
yatu.
41 Padalano níng Anác níng
tau díng keang angeles, at ilang
tumipun kíng keang caarian
detang anggáng macapangabala,
at díng darapat marauác.
42 At iugsero kíng caláng á
makiapî; carina íng tangis,
ampon íng pamitiguis díng
ipan.
43 Canitapin sunlagla díng
banál, antimo íng aldo, king
caarian náng Ibpara. ¡Núng
ninung makibalugbug á makaramdam,
makiramdam yá!

Talimjagá kíng pibandian á macasalicút, kíng perla ampon kíng palacaya.

44 ¶ Íng caarian banúa cabasne
níng pibandian á macasalicút
kíng metung á lauta, á
iníang akitne níng metung á
tau, ticpane; at kíng tulana
mecoyá at pisalina íng anggáng
cayatinana, at selina itáng lauta.
45 Íng caarian banúa catuladnia
namán níng metung á
manialî a manintun masanting
á perlas;
46 á ití, iníang manakit
yáng metungmu cabud á perlas
á makialagá, meco yá, at pisalinangan
íng cayatinana, at seline.
47 Íng caarian banúa catuladnia
namán níng metung á
palacaya á miumang kíng dayat-malat,
at menicua yáng
miialiuang asán;
48 á ití, iníang mitmune,
sinacare lele, at linuclucla canita,
tinipundo díng mangayap
kíng tapayan, at inugsero díng
mangarauác.

49 Macanianmu namán king
cauacasana ning yatu: luala
díng angeles, at cauániro díng
marauác caring mayap,
50 at iugsero king caláng á
makiapî: carina íng tañgis, at
lañgitngit ding ipan.
51 Y Jesús sinábina carela:
¿Atalastasyu íng anggáng ba-
gue itinan? Ila sinábira kea:
Ua.
52 Yá sinábinapin carela:
Iniapin díng anggáng escribang
metangap á anting disipulu
king caarian banúa, catulad ne
níng metung á ibpa níng fami-
lia, á cacuâ king pibandiana
bague á bayu ampon bague á
lumá.

Gueuareng aláng cabaldugan y Jesús carin Nazaret.

53 ¶ At miliari iniang y Je-
sús ayarinanang sinabi ing ta-
limjagang itínan, mecone carín;
54 at miné yá canita king
labuád á tibuana, tuturunala
king sinagogara, nanupatâ
meñgapamulalala, at sasabianda:
¿Nuna ibát niti íng cabiasnan
á itinan at itinang cayupayán
á macapagmulalâ?
55 Aliua iní ing anác ning
aluagui? ¿íng laguiû náng in-
dana é Maria; at ding capatad-
na, y Santiago, y José, y
Simón, ampon y Judas?
56 At díng capatád náng
babai. ¿Etalañgan abe keti?
¿Nucarinapin niti ibát itinan?
At casakitán díng lúb.

57 Dapot y Jesús sinábina
carela: Íng profeta é mipuri
king labuád náng tibuan, am-
pon king balena.
58 At é dinapat carín dacál
á jimalâ, ulina níng cacu-
lañgandang casalpantayanan.

Ing pangamate náng Juan Bautista.

14 King panaun á itá y
Herodes á Tetrarca dim-
damna íng cabantuganáng Jesús;
2 at sinábina caríng keang
ipus: Ití yáng Juan Bautista;
sinubli yáng mebie caríng mete;
at inia atiu kéa íng cayupayan
á macapajimala.
3 Uling y Herodes pepara-
capne y Juan, at pepatanicala
ampon pepasucul, ulinang Hero-
dias á asaua náng Felipe, á
keang capatad:
4 uling y Juan sinábina
kea: É carampatan íng paki-
abayanme.
5 At burinesang patayán
tatacut yamû king balén; uling
paniualan déng profeta y Juan.
6 Dapot iníang mirás íng
cayaldauanang Herodes king
pañgabaitna, íng anác náng
babaing Herodias tinerac yá
libutad díng cumbiradu, at
acaparan néng Herodes:
7 king ulina niti peñgacu-
nang leucan sumpa king ibiena
kéa íng anggáng aduana.
8 At yá, king ablúc náng
indana, sinábina: ¡Ibieme ca-
nacu king metung á tapac, íng
buntúc náng Juan Bautista.

9 At íng arî melungcut yá:
dapot kíng ulina níng sumpana,
at díng casaluna kíng lamesa,
pepabiene kéa.
10 At minutus yá canitang
metung á sundalus tibtabne
batal y Juan kíng suculan.
11 At delare íng buntúc
kíng metung á tapac, at biniere
kíng dalaga; at yá delane cáng
indana.
12 At díng disipulus náng
Juan dinatangla at kinuare
íng bangké, at kĩtcutde; at
mecono canita, at pigsalitara
cáng Jesús.

Camumulan á pamiparacal caríng tinape.

13 ¶ At iníang damdaman-
ang Jesús ití, meco yá carín,
sinake yáng metung á bangcâ,
at miné yá kíng metung á
lugal á iláng ampon macacali-
luâ; dapot díng tau panam-
damda caniti, tinukila kéang
lalacad manibát caríng ciudad.
14 At panlaconáng Jesús
ikitno díng maldâ, at melunus
yá carela manga pepacayapano
díng carelang salunán.
15 At iníang mirarasna íng
gatpanapun, díng disipulus li-
napitla kéa, ngarang sinabi:
Iláng íng lugal, at milabasna
íng oras; palacuanmuno díng
tau, balang munta caríng balén
at macasalilang cananda.
16 Dapot y Jesús sinábina
carela: Eno cailangan macó;
pacananyula:
17 At ila sinábira kea: Ala-
ke keni nunemû limáng tinape
ampon aduang asán.
18 At sinábina carela: La-
pityo canacu.
19 At caibat náng inutus ca-
ring tau kíng magjiligla babo
níng dicút, kinuano díng li-
máng tinape, at sacayá tinalan-
g̃a banúa, binindisiunanala: at
caibat nong pemirasu ding ti-
nape, binieno caríng disipulus,
at díng disipulus caríng tau.
20 At menganlangan, manga
kinabsî: at mibuatla, kíng pi-
rapirasung mitagan, labíng
aduang buslung mitmu.
21 At díng mengan limalang
libu catau, elapa cabilang ding
babai ampon anac.

Lalacad yá y Jesús babo níng dayat-malat.

22 ¶ At itamurin pepaluba-
nong Jesús kíng bangcâ díng
keang disipulus, ampon pepau-
nan dinalakit kéa cáng atbá,
cabáng yá palacuano díng tau.
23 At iníang apalacuanano
díng maldâ, minukiat yáng di-
lina king bundúc, manalang̃in-
yá; at iníang mirasna íng ben-
g̃i, yamung dilina carín.
24 Dapot íng bangcâ maca-
libutadne kíng dayat-malat, sa-
sabulane níng alún; uling ma-
casalangsang yá kíng angin.
25 At iníang galing̃aldonang
malalam, y Jesús inayánala la-
lacad yá babo dayat-malat.
26 At díng disipulus, pana-

kitda keang lalacad babo dayat-
malat, meñgasdanla, ñgarang
sasabi: ¡Asuang yá! at king
tacutda memañgulisacla.
27 Dapot y Jesús agádnong
pekisabian, ñgana carela: ¡Pa-
sicnangan yu ing lúb; acu; eco
tatacut!
28 Canitapin y Pedro meki-
bat yá, ñgana kéa: Guinú, núng
icapin, palapitanmucu keca babo
níng danúm.
29 At yá sinábina: Umeca
keni. Canitapin y Pedro kinul-
das yá king bangcâ, linacad yá
babo níng danúm at pintane y
Jesús.
30 Dapot iniang akitnang
masican íng añgin, mitacutan
yá, at iníang lalbugne, kinulait
yá, ñgana: ¡Guinú, iligtasmu-
cu!
31 At canita y Jesús agád
néng gueuang íng gamatna, te-
lane, at sinábina kéa: ¿Taung
ditac á casalpantayanan! ¿bakit
micácunuca?
32 At panlubda king bañg-
câ, tinilâ íng añgin.
33 At díng tiu king bangcâ,
linapitla canita kéa, simbande,
ñgara: ¡Tutumanpin ica íng
Anác níng Dios!
34 At iníang adalakitandane
ing pinác, dinatangla king sa-
cup níng Genesaret.
35 At iníang akilalare díng
tau king lugal á itá, mitubudla
ketang anggáng lugál á paca-
patulug, ampon delaro kéa díng
anggáng salunán;

36 at pakisabirang mayap
kéa king paintulutanosang ma-
pismuman king guilid níng
imalana: at díng anggáng mi-
napís kéa kinayaplang masalese.

Ing ugaling minuna.

15 Canitapin inayánde y Je-
sús díng escribas ampon
fariseos Jerusalem, sinábira:
2 ¿Bakit lalacuanda díng di-
sipulusmu íng ugaling minu-
na? eropin uasan díng carelang
gamat núng mamanganlang ti-
nape.
3 Dapot yá mekibatyá cani-
ta, ñgana carela: Icayuman
¿bakit lulualco Dios íng utus
ning ulina níng ugaliyumung
minuna?
4 Uling íng Dios inutusna,
ñgana: Igalangmo di ibpamu,
indumu; at, Íng malmura cáng
tatana, ó cáng induna, mateyang
aláng sala.
5 Dapot ícayu sasabianyu:
Íng sumabi cáng ibpana, ó cáng
induna: Miyain king Dios it-
áng keca asuyura king úlicu,
6 enane igalang y ibpana,
ampon y induna. Macanian-
yeng gueuang aláng cabaldugan
íng utus níng Dios ulina níng
ugaliyung minuna.
7 ¡Magbanaibanalan! ¡ma-
yapnamû inulana kécayung Isa-
ias, ñgana:
8 Íng balén á ití pupuria
nacu king asbuc na;
dapot íng pusuna marayu
yá canacu:

9 dapot aláng cabaldugan
íng pamanḡa-langdla ca-
nacu,
kíng pamanururang aral á
utusdamu díng tau!
10 ¶ At pepalapitane canita
íng balén, sinábina carela: ¡ Pa-
kiramdamanyú at talástasan!
11 Aliua íng lulub kíng as-
buc yáng macaiaua kíng tau,
nuné itáng lulual kíng asbúc;
ití yáng macaiaua kíng tau.
12 Canitapin dinatangla díng
keang disipulus, nḡara kéa:
¿ Balumu iníang díng fariseos
damdamanda íng salitang ití
menḡagulula?
13 Dapot mekibat yá canita,
nḡana: Íng seganaganang tana-
man á ena tenam Ibpacung tiu
banúa, mabagutyá.
14 Paburenyula: ila bulág-
la, talataidlang bulág; at núng
ing bulág tairane íng bulág,
paraparalang manabû kíng cul-
cul.
15 Mekibat yapin canita y
Pedro, nḡana kea: Salesayanme
kécami íng talimjagang ití.
16 At y Jesús sinábina: ¿ Í-
cayuman alaco páng caisipan?
17 ¿ Eyu balû kíng íng ang-
gáng lulub kíng asbúc tataglus
kíng atian, at palual kíng lijim
á lugál?
18 Dapot íng lulual kíng
asbúc, kíng pusû manibatan; at
ití yáng macaiaua kíng tau.
19 Uling king pusú mani-
batan íng maróc á caisipan, íng
pamacamaté, pamakipanḡalu-
gud, pamakipanḡatauan, pama-
naco, pamamicudtang amanu,
pamaniabing capusunḡan.
20 Itinan yáng macaiaua
kíng tau; dapot íng pamaman-
ḡan á é manuas gamat é maca-
iaua kíng tau.

Íng babaing tau Canaan.

21 ¶ At panlaconang Jesús
carín, miné yá kíng sacup níng
Tiro at Sidon.
22 At oini íng metung á
babaing tau Canaan, ketamur-
ing sacup á itá, linual yá kíng
dalan, at cuculait yá, nḡanang
sasabi: ¡ Guinú, Anác náng
David, malunusca canacu; íng
anácung babai pasakitaneng
tutû níng demonio!
23 Dapot yá ene pekibatan
catayaman: at lepitande díng
kéang disipulus pakisabirang
mayap kea, nḡara: ¡ Ilabas-
muné, uling cuculait yá gugu-
latantamu!
24 Dapot yá mekibat yá
canita, nḡana carela: Eracu
pepadala nunémû caríng ove-
jang meualâ kíng balé náng
Israel.
25 Canitapin yá linapit, at
sinamba kéa, nḡanang sasabi:
¡ Guinú, saupanmucu!
26 Dapot yá mekibatyá at
sinábina: É matulid íng cu-
nanya íng tinape díng anac, at
iugse yá caríng asu.
27 At yá sinábina: ¡ Maca-
nianpin, Guinú: dapot emucu
paburen, úling ding asuman

mamanganla kíng mugmug á
manganabu kíng lamesa níng
guinura!
28 Canita y Jesús mekibat
yá, ngana kea: ¡Oh babai, íng
casalpantayananmu maragul;
mapaliari keca íng caburianmu.
At ing anácna kinayap yá ma-
nibatna kíng oras á itá.

Caduang pamiparacal caríng tinape

29 ¶ At panlaconang Jesús
carín, dinalan yá kíng dayat-
malat Galilea; at minukiat yá
canita king bundúc, tinucnang
yá carín.
30 At detangande díng dacál
á tau, á magdalalang pilé, bu-
lág, pipi, singcúl, ampon alina-
pang dacál á salunán, at biniliro
caríng bitisna; at yá pepacaya-
panala:
31 nanupata díng malda mi-
papamulalala, iníang akitdong
maniabi díng pipi, kinayap
díng singcúl, díng pilé lalacad,
at díng bulág manakit; at pinu-
rire íng Dios Israel.
32 ¶ At y Jesús inausno
canita díng keang disípulus
sinábina carela: Malulunuscu
caretinang maldáng tau; á
atlunong aldo abecu, at nanu-
man alalang pengan; at ecu
buring palacuan é mengán,
pota mangalambutla king dalan.
33 Dapot díng disipulusna
sinábira kéa: ¿Nuke cumâ
keti kíng ilág dacál á tinape
á ipacanmi caríng decál á tau?
34 At y Jesús sinábina ca-
rela: ¿Pilanla díng tinapeyu?
Ila sinabira: Pitula, ampon
mápilan asán á mangalati
35 At inutusna caríng tau
kíng magjiligla kíng gabún
36 At kinuano canita díng
pitúng tinape ampon díng asán,
pepasalamat yá, at pemirasuna-
la, manga binie caríng disipu-
lus, at díng disípulus biniera
kíng balén.
37 At menganlangan, at
kinabsi: at mibuatla kíng pira-
pirasung tagán, pitúng buslung
mitmu.
38 At díng mengan atíng
apat á libung tau, elapa maca-
bilang díng babai ampon anac.
39 At iníang macono díng
tau, linub yá kíng bangcâ, at
miné yá kíng sacup níng Mag-
dalo.

Íng levadura díng fariseo.

16 At dinatangla canita díng
fariseos at saduceos, pe-
kisabiráng mayap kéa, susubu-
cande, á pakitananosang metung
á tandáng maníbatan banúa.
2 Dapot yá mekibatyá, nga-
na carela: Panga gatpanapuna
sabianyú: Lumino íng panaun;
uling íng banúa malutuya.
3 At panga abacna: Ngeni
mica baguiang masican; uling
íng banúa malutuya at malulam.
Biasacoping manulâ tungcúl
kíng aske níng banúa, ¿at eyu
arapat tungcúl kíng tandâ níng
panaun?
4 Íng metung á lajing maróc

at mapañgalugúd mapilit náng
panintunan íng metung á
tandâ ; at é mipaltauán
nanumang tandâ, nuné íng
tandâ náng Jonás á profeta.
At canita licuanala, meco
yá.
5 ¶ At iníang mirásne cáng
atbá níng pinác, díng disipulus
aganacara íng ela mecapagda-
lang tinape.
6 At y Jesús sinábina carela:
Lauan yú misasalicutco kíng
levadurara díng fariseos at sa-
duceos.
7 Dapot ila miisip-isiplang
sarili, ñgarang sasabi: Ulining
eke magdalang tinape.
8 At iniang akilalanang Je-
sús, sinábina: ¿Nanutá íng pi-
isipisipan yúng sarili, taug di-
tacmu casalpantayanan, uling
alacong tinape?
9 ¿Eyupa atalastas, at eyuno
agaganacâ díng limáng tinape
caríng limáng libu, at pilanlang
buslû díng biuát yú?
10 ¿Ampón díng pitúng ti-
nape caríng apat á libu, at pi-
lanlang buslû díng biuát
yú?
11 ¿Bakit eyu atalastas íng
eco binguitman kécayu díng
tinape? dapot miñgatco kíng
levadura díng fariseos at sadu-
ceos.
12 Ílapin atalastasda kíng
ena sinabi carela íng miñgatla
kíng levadura níng tinape, nuné
kíng tuturura díng fariseos at
saduceos.

Ing pamipatutu náng Pedro: pusanane ing cruzna.

13 ¶ At iníang datang y Jesús
kíng labuád níng Cesarea á sacup
náng Felipo, kitangna caríng
keang disipulus, ñgana: ¿Ninu
íng sasabian díng tau á Anác
níng tau?
14 At ila sinábira: díng
aliuâ, y Juan Bautista; díng
aliuâ, y Elías; at ding aliuâ, y
Jeremías, ó metung caríng pro-
feta.
15 Y Jesús sinábina carela:
Dapot ícayu ¿ninung sasabian
yú tungcúl canacu?
16 At y Simón Pedro peki-
batane, ñgana: ¡Íca íng Cristo
ing Anác níng Dios á mabie!
17 Canita y Jesús mekibat
yá, ñgana kéa: Nuanca, Simón,
á anác náng Jonás; uling ena
pepauagâ keca níng lamán at
daya, nuné Ibpacung tíu banúa.
18 At acuman sasabiancu
keca, kíng ica y Pedro, at ba-
bona niting Batú talacadke íng
pisambancu; at díng pasbúl
ning infierno ere daigán.
19 At ibieco keca díng sulút
níng caarian banúa; at íng ta-
lianmu keti sulip, matali yá
namán banúa; at íng calagan-
muketi sulip, macalag yá namán
banúa.
20 Canita inutusna caring
kéang disípulus kíng era sasa-
bian caninuman á yá y Cristo.
21 ¶ Manibatna canita pig-
mulanang sinabing Jesús caríng
keang disipulus king cailañgan

kéa ing umé yá Jerusalem, at
magdusa yang dacal á bague
caring macatua, at ding pún
díng sacerdotes, ampon díng
escribas at layun maté at sublî
yáng mie kíng catlung aldo.
22 At y Pedro, inausne ca-
nitang magdilidili, pigmulaneng
pengamanuan, ngananang sinabi
kea : ¡ Guinú, calunusanmu íng
catauanmu ; kíng macananu-
mang bague é maliari keca
itinan !
23 Dapot yá, minarap yá
canita sinábina cang Pedro :
¡ Macoca kíng lalauancu, Satan-
ás ! ¡ macapangabalaca canacu :
uling emu atatalastas itáng kíng
Dios, nuné itáng caríng
tau !
24 ¶ Canitapin sinábinang
Jesús caríng kéang disipulus :
Íng bisang tukî gugulutangcu,
tanguiana íng keang casarilinan,
dalane íng cruzna, at tukî yá
cacu.
25 Uling íng bisang miligtás
kíng biena, mauala yá kéa ; at
íng caualán kíng biena kíng
ulicumû, akitne.
26 Uling ¿ nanung pakina-
bang nan níng tau acamtana
man íng mabilug á yatu, at
maualaneman íng caladuana ?
at, núng meualane, ¿ nanung á
ibienang panatbus níng tau kíng
caladuana ?
27 Uling íng Anác níng tau
datang yá kíng ligaya náng
Ibpana patí díng keang angeles ;
at canita ibiena íng king balang
metung king carampatan kíng
depatana.
28 Ing catutuan sasabiancu
kecayu : Atíng mapilan caríng
atíu keti, á era capad íng
camatayan, anggáng ere akit
íng Anác níng tau datang kíng
caariana.

Íng pamibayung aské.

17 At caibat níng anam á
aldo tikineng Jesús y
Pedro, at y Santiago, ampon y
Juan á capatadna, at delano
kíng metung á bundúc á matas
at macabucud ;
2 at minalis yá aské kíng
arapanda : at sinlag yá íng
lupana antimo ing aldo, at íng
imalana meputing antimo ing
salâ.
3 At, oini, pepakitla carela y
Moisés ampón y Elías, makisa-
bila kéa.
4 At miniabi yá canita y
Pedro, ngana cáng Jesús : ¡ Gui-
nú, mayap íng tucnang tana
keti ! núng burimu, gauake
keting atlung balag ; metung
keca, metung cáng Moisés, at
metung cáng Elías.
5 Maniabi yamú, iniang
Oini, íng metung á bigang mini-
ningning selilunganala ; at, oini,
íng metung á siualâ linual yá
king bigâ at sasabiana : Ití
yáng Anacung calugurán, á kéa
atíu íng tulacu ! ¡ pakiram-
damanye !
6 At iníang damdamanda ití

díng disípulus, menga sacabla
at binalang mitacutan.
7 At y Jesús lepitano ca-
nita, kilbitnala, at sinábina:
¡Talacad cayú, at eco tatacut.
8 At iníang itásdo díng ma-
tara, alanong ikit nuné namú
y Jesús.
9 At iníang titipano kíng
bundúc, inutus náng Jesús ca-
rela, ngana: Eyu sasabian
kenuman íng ikit yú, anggáng
ê subling mie caríng mete íng
Anác níng tau.
10 ¶ At díng disípulus ki-
tangda kéa, ngara: ¿bakitpin
sasabianda díng escribas kíng
dapat yáng datang muna y
Elías?
11 At canita mekibat yá,
sinábina: Elías íng catutuan
datang yá, at yáng subling
lumarin kíng seganagana.
12 Dapot acu sasabiancu ké-
cayu kíng dinatangne y Elías,
at ere akilala; bagcusdapang
depatan kea íng anggáng
burira. Macaniaumu namán
íng Anác níng tau magdusa
yá carela.
13 Canitapin díng disípulus
atalastasda kíng y Juan bautista
yáng sasabiana carela.

Pamipacayap kíng sasauanín

14 ¶ At iníang mirasla kíng
cabilianda díng maldâ, linapit
yá kéa íng metung á tau,
sisiclaurane, at nganang sasa-
bi:
15 ¡Guinú, lunusanme íng
anacu, uling sasauanín yá, at
tutu yáng magcasakit; uling
paratiyang mananabû kíng apî,
ampon kíng danúm:
16 at delake caríng disipu-
lusmu; dapot ere apacaya-
pan!
17 Y Jesús mekibat yá,
ngana: ¡Oh lajing culang á
casalpantayanan at manga-
rauác! ¿anggá capilán ticu
kécayu? ¿anggaracopa capilán
pibatan? ¡Dalan yé keti
canacu!
18 At penganauaneng Jesús
íng demonio; at licuane; at íng
anác kinayap yá manibát kíng
oras á itá.
19 Canitapin linapitlang mag-
dilidili cáng Jesús díng disipu-
lus, sinábira: ¿Bakit emía
apalualan?
20 At yá sinábina carela:
Ulining detac yúng casalpan-
tayanan; íng catutuan sasabian-
cupin kécayu, á núng atín cay-
úng casalpantayanan antinu-
man íng butul níng mustasa,
asabiyu namán kíng bundúc á
ití: ¡Lumipatca carin! at
lumipat yá; at nanuman aláng
ê máliar.
21 Iniâ íng lajing ití ê milual
nunémû kíng pamanalangin.
22 ¶ At cabang maglacadla
Galilea, sinábina carelang
Jesús: íng Anác ning tau ma-
nabu yá kíng gamat ding tau;
23 at patayande; dapot kíng
catlung aldo subli yáng mie.
At ila binalang melungcut.

Y Jesús memayad yáng buis.

24 ¶ At pang̃arasda Caper-
naum, linapitla cáng Pedro
díng maning̃il kíng capitnáng
siclo (siclo, 'alagang pesús), at
sinâbira kéa : ¿ Íng kecong Ma-
estro ene bayarán íng capitnang
siclo?
25 Yá sinábina : Ua. At in-
íang linubno balé y Jesús mig-
paunayang sinabi kèa, ng̃ana :
¿ Nanung balacmu, Simón?
Díng ari keti sulip ¿ caninu
íng buis á sising̃ilda? ¿ caríng
anacna, ó caring aliuá?
26 At sinábina canita : Car-
íng aliuâ ; y Jesús sinábina kéa :
Ecasi díng anac alalang bayad.
27 Macanianman, banela mi-
dinan sangcan, mang̃ulú, umé-
ca at at iumangme íng tagá
kíng, dayat-malat, at cunanme
íng munang asán á maiacuâ ;
at buclatme asbúc, akitme íng
metung á siclo : Cunanme iti, at
ibieme kíng kecatayáng aduâ.

Ing púng kíng caarian banúa.

18 Kíng panaun á itá díng
disipulus linapitla cáng
Jesús, sinábira : ¿ Ninupin íng
maragúl kíng caarian banúa?
2 At yá inausne canita íng
metung á anác á malatî, telacad-
ne libutadda,
3 at sinábina : Íng catutuan
sasabiancu kécayu núng eco
sublî at maguing anác, kíng
macananumang bague eco
lung̃ub kíng caarian banúa.
4 Ninuman íng magpacum-
babang anti íng anác á iní yáng
maragul kíng caarian banúa.
5 At íng tangáp anác á anti
canini kíng laguiucu, acung
tatangapana.
6 Dapot íng mipang̃aniayâ
kíng metung caríng anác á
malating detinan á sasalpantaya
cacu, mayapa kéa íng sabitanan
yá kíng batal metung á batung
guiling̃an, at mipalbug yá king
calalamana níng dayat-malat.
7 ¡ Calulune íng yatu, ulina-
mû níng capang̃aniayan ! uling
cailang̃an datang íng capang̃a-
niayan, dapot ¡ Calulune itáng
taung penibatana níng capang̃a-
niayan !
8 Ulina niti, núng íng ga-
matmu ó bitís macapang̃aniaya
yá keca, pututanmula, at ilacó
keca ; bague keca íng lung̃ub-
cang pilé ó singcúl kíng cabia-
yan, kesa ketang atín cáng
aduang gamat ó aduang bitís,
miugseca kíng apíng aláng
angga.
9 At núng íng matamu ma-
capang̃aniaya yá keca dukitan-
me, at ilacó keca ; bague keca
íng lung̃ubcáng aláng metung
á matá kíng cabiayan, kesa ke-
tang atín cáng aduang matá,
miugseca kíng apî kíng in-
fierno.
10 ¶ Lanán yú dapat yéng
pacamalan íng metung caríng
anac á detinan ; uling sasabian-
cu kécayu, kíng ding carelang
angel carín banúa acakitdeng

parati íng lupa náng Ibpacung
tíu banúa.
11 Uling íng Anác níng tau
miné ya keti banong iligtás íng
meualâ.
12 ¿ Nanung balac yú ? Núng
íng metung á tau maki dinalan
yáng oveja, at malili yá ing
metung carela, ¿ eno paburian
díng siam á pulut siam, at
ayane kíng bundúc panintunan
íng melili ?
13 At núng micatagun ing
akitne, sasabiancu kécayu mecad
acatulanepa itá, kesa caretang
siam á pulut siam á é melili.
14 Macanianmu namán, ena
caburian níng Ibpayung tíu
banúa á íng metung caríng anac
á malating deni maté yá.

Íng Pamamatauad.

15 ¶ At núng ing capatadmu
micasala yá keca, uméca, t,
pauagamu kéa íng casalanana
néng icayung aduâ : núng paki-
ramdamánaca, acasundumemo
íng capatadmu.
16 Núng énaca pakiramda-
mán, mauscapang catau ó
aduapa, bán kíng asbúc ding
aduá ó atlung sacsî mipatutuan
íng anggáng písabian.
17 At núng ilaman eno
pakiramdaman, sabianmu kíng
pisambán : at núng enepa paki-
ramdamán íng pisambán, yapus-
muneng anting gentil at publi-
cano.
18 Íng catutuan sasabiancu
kécayu, itáng anggáng talian
yú keti sulip, matali yá banúa ;
at itáng calagan yú keti sulip,
macalag yá banúa.
19 Sasabiancung pasibayu
kécayu, á núng díng aduâ
kécayu pisabianda keti sulip
tungcúl kíng nanumang baguc
á aduanda, daptana carelang
Ibpacung tíu banúa.
20 Uling núlaman macatipun
díng aduâ ó atlu catau king
laguiucu, caríncu libutadda.
21 ¶ Canita linapit yá y Pedro,
sinábina kea : Guinú, ¿ macap-
ipilan yá micasala canacu íng
capatadcu, á patauaranke ?
¿ macapipitú ?
22 At y Jesús sinábina
kéa : Ecu sasabian keca : maca-
pipitú ; nuné ; pitung pulung
macapipitú.
23 Ulina niti íng caarian
banúa catuladne níng metung á
ari á mekipagcuenta caríng
alipana.
24 At iníang asalesenana,
meakit kíng ing metung maki-
utang yáng apulung libung
talento (talento, timbang yáng
maiguit libung pesus).
25 At antining aláng abayad
íng guinuna papapisaline, yá,
at íng asauana ampon anac, at
ing seganaganang cayatinana,
at bán macabayad kéa.
26 Canitapin íng alipan,
siniclaud yá caring bitisna,
pakisabinang mayap kea, nga-
na : ¡ Guinú, pibatanmucu, at
bayarancungan keca.

27 Canita íng guinú ning alipan, king pañgalunusna kéa, pepaburianane, at pepatauadna kea íng utangna.
28 Dapot panlacona nitamuring alipan á itá, asalubuñgane íng abenang alipan á makiutang keang dinalan á denario (labing limang pesus); at telanane canita, sasacalane batal, sasabiana: ¡Mamayadca king utangmu cacu!
29 Canita íng abenang alipan siniclaud yá caring bitisna, pakisabinang mayap kea, ñgana: ¡Pibatanmucu, at bayatanandaca!
30 Dapot yá é mebisâ; nuné meco yá at pepadalane king suculan, anggáng é macapamayad.
31 Iníang akitdapin díng aberang alipan ing miliari, binalang micasbû, at mecola canita, sinábira king guinura íng anggáng mepaliari.
32 Canita, pepayausnepin níng guinuna, sinábina kéa: ¡Alipan á marauác! pepatauadcu keca íng anggáng utangmu, uling mekisabicang mayap canacu:
33 ¿ecapin dapat malunus king abemung alipan, antimo íng pañgalunuscu keca?
34 At mitatau yá canita king muá ing guinúna, biniene caríng pasakit, anggáng ena abayaran íng utangna.
35 Macanianmu namán íng daptana kecáyung Ibpacung tíu banúa, núng king pusuyu ene patauaran níng metung at metung íng capatadna.

Íng pamicauani díng miasaua.

19 At miliari á iníang y
Jesús pipusanana iting
pamanurúng itinan, meco yá
Galilea, at miné yá king
sacup níng Judea, dinalan yá
cáng atbá níng Jordán.
2 At tikiande díng dacál á
tau; at pepacayapano carín
díng salunán.
3 ¶ At linapitla kéa díng
fariseos, susubucande, at sasabianda:
¿Dapat king lalaki íng
cauaniane íng asauana king
nanumang bague?
4 At canita yá mekibatya,
ñgana: ¿Capilanman eyu abasa
king íng Linalang, manibat
king mulâ, gueuanong lalaki at
babai,
5 at sinábina: king ulina
niti lacuane níng lalaki y ibpana,t,
indú, at makiabeyá king
asauana; at díng aduá maquing
metungla lamán?
6 Iniâ eno aduâ, nuné metung
nalamû lamán. Ulina niti,
íng piabena níng Dios king
metung, eno picacaunanian níng
tau.
7 Ila sasabianda kéa: ¿Bakitpin
inutus náng Moisés munie
pisulatan king pamicauani,
at canita acauanian yá?
8 Sinábina carela: king casiasana
níng kecong pusû

pepaintulutanacong Moisés cau-
ani caríng asaua yú; dapot kíng
camumulan é macanián.
9 At acu sasabiancu kécayu,
á íng cauanî kíng asauana,
nún emu kíng pamakipanğa-
lugúd, at makiasaua yá kíng
aliuâ, dinapat yá kíng pamaki-
panğalugud; at ing makiasaua
kíng keuanian, dinapat yá king
pamakipanğalugud.
10 Ding disipulus sinábira
kéa: Núng macanian íng ugali
níng lalaki kíng asauana, é
dapat makiasaua.
11 Dapot yá sinábina carela:
E díng lát atuparanda íng
sabing itinan, nunému detang
maguiatin caguiuan.
12 Atín pin capún á mibait
náng macanian manibat kíng
atianáng induna; at atín capún
á kepunandana díng tau; at
atín capún á ilamurin íng
kinapun carela kíng ulina níng
caarian banúa. Íng macarapat
caniti, daptana.

Pupurianong Jesús díng anac.

13 ¶ Canitapin delaro kea
díng manğalating anac, bán
itumpacnala carela díng gamat-
na at manalanğin ya: dapot
díng disípulus sebianando díng
miarap carela.
14 At y Jesús sinábinapin:
¡Paburen yong lumapit canacu
díng anac, at eyo babaualan,
uling atíu careti íng caarian
banúa.
15 At caibatnong timpac
ding gamatna carela, meco yá
carín.

Íng baintaung mabandi.

16 ¶ At oini linapit yá kea
íng metung, nğana: ¡Mayap á
Maestro! ¿Nanung mayapcung
daptan bacung acuâ íng bie
aláng angga?
17 At yá sinábina kea: ¿Ba-
kit sasabianmung mayapcu?
Ninuman aláng mayap nunémû
metung, yapin ing Dios. Dapot
núng bisacang lunğub kíng bie,
tuparanmo díng utus níng Dios.
18 Sinábina kea: ¿Isanu?
y Jesús sinábina: Eca
macamaté;
Eca makipanğalugúd:
Eca manaco;
Eca manapuc amanu;
19 Igalangme y Ibpamu,t,
indumu;
at, lugufánme íng para-
mung tau antimo keca.
20 Sinábina kéa níng bain-
tau: Itinğan tiparancu: ¿na-
nupang culang canacu?
21 Sinábina keang Jesús:
Núng burimung miganapca,
uméca, pisalimu íng anggáng
cayatinanmu, at ibiemu caring
calulu, at mica bandica banúa;
at mekeni,t, tukica canacu.
22 Dapot panamdam níng
baintau kíng sabing itinan,
malungcut yáng meco; uling
maragúl yá cayatinan.
23 Y Jesús sinábinapin car-

ing keang disipulus: Íng ca-
tutuan sasabiancu kécayu kíng
íng mabandi masakit yáng
luñgúb kíng caarian banúa.
24 At yulitcung sabian ké-
cayu, kíng mayánpa kíng ca-
mello íng dumalan yá kíng
busbus níng carayum, kíng
luñgúb yá íng mabandi kíng
caarian níng Dios.
25 Panamdamda caniti díng
disípulus meñgasdanlang biná,
ñgarang sinabi: ¿Nínupin íng
miligtás?
26 Dapot y Jesús, linaueno
canita, ñgana carela: Caring
tau ití é mapaliari; dapot kíng
Dios mapaliariñgan.
27 Canita y Pedro mekibat
yá, ñgana kea: ¡Oini, icami
licuanmiñgan, at tikiandaca
¿nánuping camtanmi?
28 At y Jesús sinábina care-
la: Íng catutuan sasabiancu ké-
cayu, kíng ícayung tinukî ca-
nacu, caniang caduang bie, íng
Anácna níng tau luclucya
kíng trono níng ligayana, ica-
yuman luclúcayu caríng labing
aduang trono, atulanyo díng
labi nang aduang tribu nang
Israel.
29 At detang angang mila-
cuán balé, capatad, tata, inda,
anac at gabún, kíng ulina níng
laguiucu, tangáp yáng macatadi-
nalan, at manana ing bie aláng
angga.
30 Dapot dacala díng mu-
munang mitauli, at tauling,
miuna.

20 Ulin gíng caarian banúa,
catuladne níng metung
á taung, ibpa níng familia, á
pañgaiabac meco yáng tinaratus
magobra kíng mulajanang uvas.
2 At caibát nang megui ca-
yari caring magobra manungal
denario íng aldo, pepadalano
kíng mulajanang uvas.
3 At iníang malapitna íng
oras á catlu (a las nueve níng
abac) linual yá canita, ikitno
díng aliua kíng plasa alalang
daraptán;
4 at sinábina carela: umé
cayú namán kíng mulajan uvas
at íng carampatan ibiecu kéca-
yu. At ila minéla.
5 Meco yáng pepasibayu
itáng bayu canam á oras, at
kíng casiam, macanian murin
íng depatana.
6 At bayu kíng calabing me-
tung á oras meco yá namán,
ikitno díng aliuâ á tíu carín,
at sinábina carela: ¿Bakit
patiñgapunco keti alacong
daraptan?
7 Sinábira kea: ulíng aláng
tataratus kécami. Sinábina
carela: Umé cayú namán kíng
mulajan uvas.
8 At iníang mirasna íng
beñgi, íng guinú níng mulajan
uvas sinábina kíng catiualana:
Ausanmo díng magobra, at
bayaranmula kíng talagang
cabayaran, panibatanmo caríng
tauli, at pupusanmo caríng mi-
nuna.
Íniang datanglapin díng

miné malapit kíng oras á cala-
bing metung, tinangapla balang
catau metung á denario.
10 At iníang dinatangla
díng minuna, isipanda tangap-
lang maiguit; dapot ilaman ti-
nangapla balang catau metung
á denario.
11 At iníang tangapandana-
la, bubulungande íng Ibpa níng
familia,
12 sasabianda: ¡ deting tauli
megobralamung metung á oras,
at pinantemo kécaming miba-
tang casakitan ampón íng palî
níng aldo!
13 Dapot yá mekibatya,
ngana kíng metung carela:
Abe, éraca lulupigan. ¿ Emu
tengu canacu íng metungmung
denario?
14 Cunanmu íng keca, at
macoca; acu burikeng dinan
itíng tauli anti murin keca.
15 ¿ É dapat íng dap!ancu
íng buricu kíng canacu? ¿ ó
marauác yá íng matamu, uling
acu mayapcu?
16 Iniâ díng mumuna mitau-
lila, at díng tauli munala.

Íng aduan níng indura díng anac níng Zebedeo.

17 ¶ At iníang mukiat yá
y Jesús Jerusalem, inausno
kíng dalan díng labing aduang
disipulus, at sinábina carela:
18 Oini mumukiat tana Jeru-
salem, at íng Anác níng tau
manabu yá, caring pún díng
sacerdotes, ampón escribas; at
deti papatere,
19 at ibiere caríng gentil,
bareng palmurán, at palucan,
ampon ipacû: dapot kíng cat-
lung aldo subli yáng mie.
20 ¶ Canita linapit yá kea
íng indara ding anac náng
Zebedeo, abeno díng anacna,
babiera íng cagalangan, at
aduanda kea íng metung á
bague.
21 At yá sinábina kea: ¿ Na-
nung burimu? Yá sinábina
kea: Iutusmu king deting
aduacung anac lucluela, íng
metung kíng uananmu, at íng
metung kíng cailimu, kíng
caarianmu.
22 Dapot y Jesús mekibat
yá canita ngana carela: Eyu
balû íng aduan yú ¿ Maca
inúmco king copang pinuman-
cu? Sinábira kea: Uá; ara-
patmi.
23 At yá sinábina carela:
Minumcong tutû kíng copacu;
dapot íng lucluco kíng uanan-
cu at king cailicu, aliua acung
maca ibie; nuné caretang sidia-
nang Ibpacu.
24 At iníang damdamanda
díng apulu itinan, micasbula
caríng aduang micapatád.
25 Y Jesús pin inausno
canita, sinábina carela: Balu
yú kíng díng principi díng
nacion ilang guiguinuanda deti
at díng mangaragul ilang maki-
caynpayan á sasacup carela.
26 Dapot kécayu é mipaca-

nian, inia íng bisang dagul
kécayu, yáng maguing ipus yú;
27 at íng bisang mumuna
kécayu, yáng maguing alipan
yú:
28 macanianmu namán íng
Anác níng tau é miné keting
suyuanda, nunésumuyû, at bán
ibiena íng biena kíng pamanat-
bus caríng dacál.

Díng aduang bulág Jericó.

29 ¶ At panlacora Jericó,
maldalang tau díng tutuki kéa.
30 At oini ding aduang bu-
lág, á macalucluc lele dalan,
iníang damdamandang pisasa-
bianda kíng y Jesús lalabas yá,
kinulaitla, ngarang sasabi:
¡Malunusca kécami, Guinú, á
Anác náng David!
31 At díng tau pangamanu-
andala balang tucnang. Dapot
ila lalulang cuculait masicán:
¡Malunusca kécami, Guinu, á
Anac nang David.
32 At tinucnang yá canita y
Jesús inausnala, at sinabina:
¿Nanung buriyung daptancu
kécayu?
33 Ila sinábira kea: ¡Guinú,
mabutlatlasapcu ding matami!
34 Y Jesús, pin, kíng panga-
lumusna carela, inapismo matá;
at itamurin misubli íng pani-
manmanda; at tinukila kea.

Íng masayang panlub náng Jesús caríng Jerusalem.

21 At iníang milapitno Jeru-
salem, at mirasla Betfage,
lele níng bundúc Olivos, y Jesús
pepabalno díng aduang disípu-
lus,
2 sinabina carela: ¡Umé
cayú kíng balén á arapan yú,
at itamurin manakit cayúng
metung á asnung babai maca-
tali, ampon abene íng metung á
pollino: calaganye, at dalan yó
keti canacu!
3 At núng atíng sumabing
ditac kécayu, sabian yu: Íng
Guinú cailanganala; at canita
padalanala.
4 Ití miliari bán matupád
ing guingcas níng profeta, nga-
na:
5 Sabian yú kíng anác nang
babaing Sión:
Oini íng arimu daratang
ya, mamuya,t,
macalucluc babo níng asno,
ngana uarî, baboning me-
tung á pollino, á anác
níng asnung babai.
6 Díng disipulus mecolapin,
at depatang itáng inutus náng
Jesús carela,
7 delare íng asnung babai
ampon íng pollino; at timpacda
babora íng carelang imalan, at
yá linucluc yá babora deti.
8 At díng maldang tau la-
lantangda íng imalanda kíng
dalan; at díng aliuâ kinutud-
lang sangang dutung at cacalat-
da kíng dalan.
9 At díng maldang mumuna
kéa, at ding kéa, tauli cucu-
laitda, ngarang sasabi: ¡Ho-
sanna íng Anác náng David!

¡Mapuri yá íng daratang kíng
laguiû Guinú! Hosanna kíng
catasan.

Pamanlinis kíng Pisambán.

10 At panlúb náng Jesús
carín Jerusalem, íng mabilug á
ciudad melingõngõ yá, ngara:
¿Ninuta ití?
11 At díng malda sasabian-
da: ¡Ití yá y Jesús, íng pro-
feta Nazaret carin Galilea!
12 ¶ At linub yá y Jesús kíng
pisambán níng Dios, at tinabino
díng misasali at maniali kíng
písamban; at guiluano díng
lamesara díng manlibe cualta,
ampon díng taburetira díng
misasaling patipati;
13 at sinábina carela: ¡Ma-
casulat:
Íng balécu miausanyáng
Baléníng Panalangînan;
dapot ícayu gagauan yéng
cuevang mapanaco!
14 At linapitla kéa kíng
pisambán díng bulág ampon
pilé; at yá pepacayapanala.
15 At iníang díng pún díng
sacerdotes ampon díng escribas
ikitda íng jimalang daraptana,
ampon díng anac á cuculait
kíng pisambán, ngarang sasabi:
¡Hosanna kíng Anác náng
David! micasbulang binâ;
16 at sinábira kea: ¿Da-
ramdamanmu íng sasabianda
deni? Sinábinang Jesús care-
la: Uá: ¿capilanman eyupa
abasa ití:
Kíng asbúc díng mangã-
lati, at díng susus u,
aganapmu íng capurian?
17 At licuano canita, miné
yá luál níng ciudad anggá
Betania, at tinucnang yá carin.

Íng dutung á higuerang melangî.

18 ¶ At cabucasan, iniang
mibabalic yá kíng ciudad,
meranup yá;
19 at panakitna kíng metung
á higuerang magdilidili lele
níng dalan, lepitana yá; dapot
aláng ikit nanuman nunemû
cabúd bulúng: at sinábina kéa:
¡capilanpaman aláng lunto bun-
ga keca! At íng higuera me-
langi yá canita.
20 At panakitda caniti díng
disipulus mipamulalala; nga-
rang sinabi: ¡calaguanang
melangi níng higuera!
21 At y Jesús canita mekibat
yá, ngana carela: Íng catutu-
an sasabiancu kécayu á núng
atin cayúng casalpantayanan,
at eco micacunû, emu king hi-
guera arapat yú ití, nuné agui-
amang kíng bundúc á iti sabian-
yu: ¡Macoca, at tulandungca
kíng dayat-malat! maliari:
22 at íng seganaganang adu-
an yú kíng pamanalangîn ma-
niuala cayusa, tangapan yú.

Íng biniag náng Juan.

23 ¶ At pangaratangna kíng
pisambán, díng pún díng sacer-
dotes ampon díng mangatua
kíng balén linapitla kéa cabang
tuturune íng balén ngana: ¿Na-

nunung cayupayanmung dapat
kíng bague á itinam? ¿at ni-
nung minie keca kíng cayupa-
yan á itinan?
24 Canitapin y Jesús meki-
bat yá, ngana carela: Acuman
cacutangcu kécayu íng metung á
bague, á núng asabiyu canacu,
acuman sabiancu kécayu na-
nung cayupayancung dapat
kíng bague á itinan.
25 Íng biniag náng Juan,
¿nú menibatan? ¿kíng banúa,
ó caríng tau? Dapot ila misi-
pisipla, ngara: Núng sabian-
tamu: Kíng banúa; sabiana
kecatamu: ¿Bakitpin eye pe-
niualan?
26 Dapot núng sabiantamu:
caríng tau, tatacut tamu king
balén; uling kikilalanandengan
profeta y Juan.
27 At iníang makibatla cáng
Jesús, sinábira: Emi balû.
Yaman sinábina carela: Acu-
man ecu sabian kécayu núng
nanung cayupayan daraptancu
íng bague á itinan.

Talimjagá caring aduáng anac á lalaki.

28 ¶ ¿Dapot nanung balac
yú? Ing metung á tau atín
yáng aduang anac; at linapit
yá kíng matua, sinábina kéa:
Anacu, uméca, at magobra
ngeni kíng mulajan uvas.
29 Yá mekibat yá canita,
ngana: Ecu bisá; dapot sinisi
yá murin, at miné yá.
30 At iníang milapit yá kíng
metung, macanianmu namán
íng sinábina kéa. At mekibat
yá canita, ngana: Acu, Guinú,
úmecu; dapot é miné.
31 ¿Isanu caríng aduâ íng
tinupad kíng caburiana ning
ibpá? Ila sasabianda: ing mu-
muna. Y Jesús sinábina ca-
rela: Íng catutuan sasabiancu
kécayu, kíng díng publicanos
ampon díng patutut mumunala
kécayu kíng caarian níng Dios.
32 Uling detanganacong Juan
kíng dalan níng mabagsic á
catuliran, at eye peniualan;
dapot díng publicanos ampon
díng patutut meniualala kéa;
at ícayu, panakit yú caniti, eco
sinising agád bán maniualaco
kéa.

Talimjagá caríng maróc á makísamac.

33 ¶ Pakiramdamanye íng
metung á talimjagâ: ating
metung á ibpa níng familia, á
menanaman uvas, at pepatulu-
ganeng bacud, at kinulcul yá
carín metung á tangkî, ampon
mitalacad yáng metung á tore,
at pepapabungañe caríng maki-
samac, at miné yá kíng aliuang
labuád.
34 At iníang malapit náng
datang íng panaun á pamamu-
nga, tinubudno díng alipana
caring makisamac, barong tan-
gapan díng bungana.
35 Dapot díng makisamac,
decapdo díng alipan, pemalu-
care íng metung, at petere íng
metung, at íng metung péma-
ture.

36 At minulit yáng mitubud
aliuang alipan, maiguitlapa
caríng minuna; at macauianmu
namán ing depatanda carela.
37 Kíng catataulianpin tinu-
budne carela íng anácna ñga-
nang sasabi: ¡Galañgande íng
anacu!
38 Dapot díng makísamac
panakitda kíng anacna, misabi-
sabila: Iti yáng magmana;
¡Uméco keni, patayantaya, at
cunantamu íng manana!
39 At decapande canita liu-
alde kíng mulajan uvas, at sa-
care pete.
40 Núng gueng datang íng
guinú ning uvasan, ¿nanu íng
daptana caretang makísamac?
41 Sasabianda kéa: Lipu-
lanala díng mañgarauác, at pa-
pabuñgana íng uvasana caríng
aliuang makísamac á mamayád
kéang pabuñga kíng panaun.
42 Y Jesús sinábina carela:
¿Capilanman eyupa abasâ
caríng Casulatan:
Íng batung inugsera díng
aluagui;
itamurin miliari yáng
pamuntúc níng suluc:
Ulina níng Guinú miliari
ití,
at bague pagmumula-
landapin díng matá?
43 Iniapin sasabiancu ké-
cayú, kíng íng caarian níng
Dios milaco yá kécayu, at mia-
bie yá caretang taung munic
kíng buñgana.
44 Íng mabaldug kíng babo
níng batung ití, mabalbal yá;
dapot caisanuyaman manabû,
ita dunutane.
45 At iníang díng pún díng
sacerdotes ampon díng fariseos
dimdamda íng keang talimjagâ,
atiñgidda king iláng pisasabi-
anda.
46 At pagpilitandang ara-
capde; dapot tatacutla kíng
balén; uling kikilalanandeng
profeta.

Talimjagá kíng pamicasal.

22 At miniabi yáng pepas-
ibayu canita y Jesús;
inulitnong pigsalitan talimjagâ,
ñgana:
2 Íng caarian banúa catu-
ladne níng metung á arî, á pig-
sayana íng pañgacasal níng
keang anác á lalaki.
3 At tinubudno díng alipana
barong dakitan díng mecúmbira
kíng casál; dapot ela tinukî.
4 Tinubudnong pepasibayu
díng aliuang alipan, sinábina
carela: Sabian yú caríng cum-
biradu: ¡Oini, sidiacu íng
pamañgan, cu díng toro cu
amat ding animalcung mañga-
taba, mepaténala, at macasadi-
anañgan: umeco kíng casál!
5 Dapot ila ero sicasu; at
pesilacola, iní kíng keang pa-
glaultan, at itá kíng pagca-
biayana;
6 at díng aliuâ, decapando
díng keang alipan, pilmuran-
dala, ampon pete.

7 Canitapin íng arî micasbu
yá, at tinubudno díng keang
sundalus, lipulano detang meca-
maté, at pepasilabne íng ciudad.
8 Canita sinábina caríng ali-
pana: Íng casál macaadia, da-
pot díng cumbirado ela caram-
patan.
9 ¡Umécopin caríng bucana
ding dalan; at detang anggáng
akit yú, cumbirajanyo kíng ca-
sál!
10 At panlualda kíng dalan
detang alipan, tinipundo díng
anggáng ikitda, marauacna am-
pon mayap; at íng casál ki-
natmu yáng cumbiradu.
11 Linub yapin canita íng
ari banong lauán díng cumbi-
radu, ikitne carín íng metung
á taung é miimalan pagcasál:
12 at sinábina kéa: Abe
¿bakit linubca keting é miima-
lan pagcasál? At yá mepipiya.
13 Canitapin íng arî sinábina
caring abena: ¡Gapusanye ga-
mat ampon bitís, at yugseye
kíng dalumdum mál; caríng
íng tañgis at pamitiguis díng
ipan!
14 Uling dacala díng meya-
us, dapot ditaclamû díng mepili.

Íng pisabira tungcúl king buis.

15 ¶ Canitapin mecola ding
fariseos, pisabisabira, núng ma-
cananureng aracap kíng pama-
niabina.
16 Tinubuddopin kéa díng
carelang disipulus abero díng
Herodianos, á sinabi kéa:
Maestro, balumi kíng ica mania-
bica kíng catutuan, at tuturume
kíng catutuan íng dalan níng
Dios; at eca mañgimî kenuman,
uling emu lalauan íng aniura
díng tau.
17 Sabianmupin kécami núng
nanung kíng lubmu: ¿Caram-
patan kíng balén níng Dios
mamayad buis kíng Cesar, ó
alí?
18 Dapot y Jesús a baluna-
na íng carauacanda, sinábina
carela: ¿Bakit susubucan yu-
cú, taung magbanal-banalan?
19 ¡Ipakit yé canacu íng
cualta níng buís! Canitapin ila
diuangde kéa íng metung á de-
nario.
20 At yá sinábina carela:
¿Caninuya larauan iní, at íng
macasulat?
21 Sinábira kéa: Cáng Cesar
yá. Canitapin sinábina carela:
Íng cáng Cesar ibieyupin cáng
Cesar; at íng kíng Dios, ibieyu
kíng Dios.
22 Panamdamda caniti,
mengapamulalala, at licuande
canita, mecola.

Díng Saduceos ampon íng pamaniubling mie.

23 ¶ Canita muring aldo á ita
dinatangla kéa díng saduceos, á
sasabianda kíng aláng pamani-
ubling míe at kitangda kea,
24 ñgara: Maestro y Moisés
sinábina: Núng íng metung á
tau maté yáng aláng anac, ma-
kiasaua yá ing capatadna kíng

kéang asaua, at dinaneng pali-
pî íng capatadna.
25 Atinpin pitúng micaca-
patad kécami: at íng mumuna,
mekiasaua yapin, mete yá; at
antining alayang palipî, licuane
íng asauana kíng capatadna.
26 Macanianmu namán íng
cadua, at íng catlu, anggana
kíng capitú.
27 At pañgamaterañgan me-
te yá namán íng babai.
28 Pamaniubling miepin,
¿niau caríng pitú íng maki
asaua kíng babai? uling
ilañgan aiasauare.
29 Dapot y Jesús mekibat
yá canita, ñgana carela: Caca-
mali cayú, eyo balupin díng
Casulatan, ampon cayupayana
níng Dios.
30 Uling kíng pamaniubling
mie, ela makiasaua, at eno pa-
paguiasaua, nuné antilang angel
banúa.
31 Dapot tungcúl kíng pa-
maniublirang mie díng mete,
¿eyu abasâ íng sinabina níng
Dios ñgana:
32 Acu íng Dios náng Abra-
ham, at íng Dios náng Isaac, at
íng Dios náng Jacob? Íng Dios
ere Dios díng mete, nuné díng
mabie.
33 At panamdamda caniti
díng maldâ, mipamulalala kíng
tutur una.

Íng masaplalang utus.

34 ¶ Dapot iniang dimdam-
da díng fariseos kíng apatuc-
nañganong sinabi díng sadu-
ceos, mitipunla ketamurin lugal
á itá;
35 at íng metung carela, in-
terpreteya kíng cautusan, ki-
tangna kéa, susubucane:
36 Maestro ¿isanung masap-
lalang utus king Cautusan?
37 Y Jesús sinábina kea:
Luguranme íng Guinúng Dios-
mu mabilug kíng pusumu, at
mabilug kíng caladuanmu, at
mabilug kíng caisipanmu.
38 Ití yá íng mumuna at yá
íng masaplalang utus.
39 At íng cadua catuladne:
Luguranme íng paramung tau
antimo keca.
40 Careting aduang utus,
atinañgan íng anggáng cautu-
san, patina díng profetas.

Y Cristo anác neng David.

41 ¶ At iniang macatipun-
lapa díng fariseos, y Jesús ki-
tangna carela,
42 ñgana ¿nanung babala-
can yú tungcúl cáng Cristo?
¿caninuya anác. Ila sinábira
kéa: Cáng David.
43 Y á sinábina carela: ¿Ba-
kitpin y David paniábina kíng
capamilatana níng Espíritu,
ausaneng Guinú, ñgana:
44 Sinabi níng Guinú, kíng
Guinucu:
Lucluca uanancu,
anggá kíng ibilicula díng
kecang casaláng lalam
níng kecang dalpacan?
45 Núng y Davidpin ausa-

neng Guinuna, ¿bakit Anác-
ne?
46 At ninuman ere apaki-
batan catayâman; at manibat
kíng aldo á itá alanang men-
g̃ang̃as meng̃utangpa kéa.

Pamamintas núng Jesús caring escribas at fariseos.

23 Canita miniabi yá y
Jesús caríng maldâ, at
caríng kéang disípulus,
2 ng̃ana: Díng escribas at
fariseos luluclue la kíng lucluc-
anang Moisés:
3 íng anggáng sabianda
kécayupin, tuntunanyu at dap-
tan; dapot eco gagauâ bague
kíng daraptanda; uling sasabi-
lamû at ela darapat.
4 Uling ila taliande íng
balutan á mabayat mang̃a
masakit dalán, at sacare papu-
san caríng tau; dapot ila kíng
metung damáng talirî ere
buríng kimután.
5 Macanianmu namán íng
anggáng dapatda papakitda
caríng tau: uling lalapad dala
ding carelang filacteria, * ampon
laladladdala díng franjas níng
carelang imalan,
6 at palsintando díng mumu-
nang luclucan kíng apunan, at
díng mumunang tabureti caríng
sinagoga,
7 at íng pamarnugue caríng
plasa, ampon íng ausando díng
tau, ¡ Rabbí!

* (metung yáng balát, á nú maca-
sulat íng mapilan pasaye níng Casu-
latan)

8 Dapot eco paiaus Rabbi;
uling metung yá cabúd íng
kecong Maestro, at icong̃an
mica capatád cayú.
9 At ninuman eye ausan
keti sulip ibpayu; uling metung
yá cabúd íng Íbpayu, ití atíu
banúa.
10 Écayu namán paiaus
guia, uling metung yá cabúd
íng kecong Guia, íng Cristo.
11 Dapot íng maragúl kéca-
yu, yáng maguíng utusan yu.
12 Íng paitas, mibabaya; at
íng paibabâ, mitas yá.
13 ¶ Dapot, ¡ caluluna cayú,
escribas at fariseos, á maghanal-
banalan! uling sasaraye caríng
tau íng caarian banúa; ícayu
eco lung̃úb, at díng pasipanlub
eyo buring lung̃úb.
14 ¡ caluluna cayú escribas
at fariseos, á magbanalbanalan!
uling guiguisanan yú íng pi-
balebale canán díng mebalu,
at canuarî, manalang̃incomong
maluat: ulina niti camtan yú
íng dacál á parusa.
15 ¡ Caluluna cayú escribas
at fariseos, á magbanalbanalan!
uling tutulugan yé íng dayat-
malat ampon íng labuad mana-
kit cayúng metungmung ca-
campî; at pang̃apaliarina, gaga-
uanyeng maguing sucat kíng
infierno macataladuapa kesa
kécayung tune.
16 ¡ Caluluna cayú, guiang
bulág! nanung sasabian yú:
Núng íng ninuman sumpa yá
kíng pisambán templo, aláng

nanunaman; dapot íng, sumpâ
kíng guintû níng pisamban
macasalanan yá.
17 ¡ Aláng isip at bulág!
¿ sanupin íng maragúl, íng
guintû, ó ing pisambán á pa-
pangilinana níng guintû?
18 At: Núng íng ninuman
sumpa yá kíng altán, aláng
nanunaman; dapot íng sumpa
kíng ain á atiu babona, maca-
salanan yá.
19 ¡ Aláng isip at bulág
¿ sanupin íng maragúl, íng ain,
ó íng altán, á papangilin kíng
ain?
20 Kíng Ulina niti íng sum-
pâ kíng altán, susumpa yá kéa,
at kíng anggáng tíu babona.
21 At íng sumpa kíng pi-
sambán, susumpa yá kéa, at
ketang kéa manucnangan.
22 At íng sumpâ kíng
banúa, susumpa yá kíng trono
níng Dios, at ketang kíng
babona macalucluc.
23 ¡ Caluluna cayú, escribas
at fariseos, á magbanalbanalan!
uling cacuananan yóng diezmos
íng yerba-buena, íng eneldo
ampon íng comino, at pepabu-
rian yú íng lalung maulaga-
pang bague níng cautusan,
ilapin íng caturiran, íng paca-
lulu, íng á casalpantayanan.
Íng bague á itinan dapat yúng
gauan, at eyo paburianmu
namán deta.
24 ¡ Bulág á guía, á ma-
magag kíng yamúc, at íng
camello kécayu yáng yacmul.
25 ¡ Caluluna cayú escribas
at fariseos, á magbanalbanalan!
uling lilinisan yé íng luál níng
copa ampon níng tapac, dapot
kíng lúb mitmulang capana-
cauanan ampon capalaluan.
26 ¡ Bulág á fariseo linisan-
me pamû íng kilúb níng copa
ampon níng tapac, bán íng
lualna luminismu namán.
27 ¡ Caluluna cayú, escribas
at fariseos, á magbanalbanalan!
uling catuladda cayú ding cut-
cutan á pitian, á íng catutuan
balamumo masantingla kíng
luál, dapot kíng lúb mitmulang
butul mete ampon dacál á cari-
natán.
28 Macanianmu namán ícayu
íng catutuan kíng lual papakit-
cong banál caring tau; dapot
kíng lúb mitmucong pamag
camarî ampon carauacán.
29 ¡ Caluluna cayú escribas
at fariseos, á magbanalbanalan!
uling tatalacád yula díng cut-
cutan díng profeta, at gagayac
yula díng cutcutan díng banál,
30 at sasabian yú: Núng
ketatasang panaunda di ibpa-
tamu, era catá sana abe kíng
dayara díng profeta.
31 Íniâ ícayu murin patu-
tuan yú kíng anácdaco detang
mecamaté caríng profetas.
32 ¡ Catmuan yá namán íng
sucadda díng matua yú!
33 ¡ Ubingan, lajing camu-
lalû. ¿ macananu yúng lisian
íng parusa kíng infierno?
34 ¶ Íniapin, oini, acu pa-

dalacu kécayung profeta, manga
biasa, ampon escribas; á deti,
díng aliuâ patayan yula at ipa-
cu, at díng aliuâ carela pamalu-
can yula caríng kecong sinago-
gas, at talukian yula balang
ciudad;
35 bán dumpa kécayu íng
anggáng maulagang dayang
micalat keti sulip, manibát
kíng daya náng Abel á banál
anggana kíng daya náng Zaca-
rías á anác náng Baraquías, á
pete yú pilata níng Santuario
ampon níng altán.
36 Íng tutu sasabiancu ké-
cayu, kíng itingán mirás kíng
lajing ití.
37 ¡Jerusalem! ¡Jerusalem!
á macamatecá caríng profetas,
ampon pamatuanmula díng
padalara kéca, ¡macatapilanco
buring tinipun díng anacmu,
antimo íng manúc á gaindú
titipuna nala díng keang sisi
lalam díng pacpacna, at eca
mebisâ!
38 ¡Oini, íng baléyu licu-
ande kécayu aláng nanuman!
39 Acupin sasabiancu ké-
cayu, manibatna ngeni eyunaco
akit, anggáng eyu sabian:
¡Mapuri yá Itáng datang kíng
laguin níng Guinú!

Ing pamag mula níng casakitan.

24 At panlual náng Jesús,
kíng pisamban, linacad-
ne; at díng keang disipulus
linapitla barang iturû íng obra
níng Templo.
2 Dapot yá mekibat yá can-
ita, ngana carela: ¿Eyo acakit
detinan? Íng catutuanpin sasa-
biancu kécayu, aláng mitagan
ketíng batung mitutumpac, á é
mabuál.
3 ¶ At cabang carín yá babo
níng bundúc Olivos, díng disí-
pulus linapitlang lijim kéa,
ngarang sinabi: Sabianmu ké-
cami, ¿capilan maliari ití? ¿at
nanung tandang mayakit kíng
paniatangmu, at kíng cauacasan
níng yatu?
4 At y Jesús mekibat yá
canita, ngana carela: Lauán
yú bán ninuman eraco apirayat.
5 Uling dacala díng datang
kíng laguiucu, ngarang sumabi:
¡Acu íng Cristo¡ at dacala díng
piraitnanda.
6 At damdaman yúng pisa-
bianda íng guerra, ampon íng
bulung bulung níng guerra:
lauán yú eco paisira lúb; uling
cailangan íng mapaliari itinan;
dapot aliuapa íng cauacasan.
7 Uling íng naciun makias-
cal yá kíng calupanang naciun,
at íng caarian kíng calupanang
caarian; ampon datang íng
danup at ayún kíng seganaga-
nang lugál.
8 Ing seganaganang bague
á itinan yáng camumulana níng
casakitan.
9 Canitapin miabieco kíng
casakitan, ampon patayanda
cayú; at díng anggáng tau
acasamanda. cayú ulina níng
laguiucu.

10 At dacala díng mabalakid; ampon ila ila mipapangãniaiala; layun ila ila mipapagcamuala.
11 At dacalang é tune profeta díng lunto, at piraitnando díng maldâ.
12 At uling dacalna íng carauacán, dimla íng lugúd díng keraclan:
13 dapot íng mibabata anggá kíng capupusan miligtas yá.
14 At itíng evangeliu caariau mipanaral yá kíng meto siclubán, kíng pamipatutu caring anggáng tau; at canita datangna íng cauacasan.

Ing maragul á casakitan: Ing paniatang níng Anác níng tau.

15 ¶ Pamanakit yupin kíng mabagsic á muâ, á sinabi náng Daniel á profeta, carín cayú kíng Santong Lugal (Talastasana níng babasâ),
16 canitapin díng manucnañgan Judea mukiatno kíng bundúc;
17 at íng tíu bubuñgan, ene cuculdas balé á cuma nanuman balena;
18 at íng tíu kíng paglaultan, ene mibabalic á dalane íng keang balabal.
19 Dapot ¡caluluno díng mabuctut, ampon pasusu kíng aldo á itá!
20 Panalangĩn yupin kíng enasa kíng panauna níng dimla íng pamamulai yú, at kíng aldo níng sábado:
21 uling datang canita íng maragúl á calungcutan, á epa meakit manibat kíng camumulana níng yatu anggana ñgeni, at capilanman ena mayakit.
22 At núng epa cumuyad íng aldo á itá, aláng lamán á miligtás; dapot ulira díng pilí, íng aldo á itaninau cumuyad.
23 ¶ Canita núng atíng sumabi kécayu: ¡Oini íng Cristo! o cayâ: ¡Uyan! eye paniualan:
24 ulíng luntola díng é tune Cristo, ampon é tune profeta, at pakitlang dacál á tandâ ampon jimalâ, nanupatâ piraitnandala, núng maliari, díng tune pilî.
25 Oini, kécayu sinabicunang agád.
26 Núng sabiandapin kécayu: ¡Oini, atíu kíng iláng! eco lalual: ó cayâ: ¡Oini, atíu caríng silíd ¡eye paniualán.
27 Uling antimo íng kildáp lalto yá kíng aslagán, at mayaayakit yáng sasala anggana kíng albugán, macaniaumu namán íng paniatangna níng Anác níng tau.
28 Luntola díng é tune Cristo; at nuyamanpin carín íng bangké, carínla mitipun díng buitre.
29 At canita, caibát níng lungcút kíng aldo á itá, ing aldo culimlim yá, at íng bulan é sungláig, at díng batuin manabula kíng banúa, at díng mayupayâ banúa galgala:

30 at canitapin lunto yá íng
tandâ níng Anác níng tau carín
banúa; at canitapin máglunus-
la díng anggáng tribu keti
sulip, at akitde íng Anác níng
tau datang manibat kíng bigâ
níng banúa, mitmu yáng cayu-
payan ampon ligaya.
31 At pabalno díng angelna
cambera íng masiglang tiup
díng pacacac, á deti tipunando
díng carelang pilî kíng segana-
ganang lupalup, manibat kíng
metung náng dangút níng
banúa anggá ketang metung.
32 Pagaralan yupin íng
cabás níng dutung á higuera:
Pamaniaguiuana sanga, ampon
mamulungne, balu yuna kíng
íng calaldo malapitna:
33 macanian munaman ícayu
pamanakit yúng maliliari íng
bague á ití, balu yuna kíng
malapit náng datang, kíng
mísmung pasbúl.
34 Íng catutuan kécayu sa-
sabiancu, king é milabas íng
lajing ití Anggáng é maliari
íng seganaganang bague á iti-
nan.
35 Íng banúa,t, sulip manalâ,
dapot íng sinábicu matupad.

Íng pamaningat: talímjaga caring alipan.

36 ¶ Dapot baguepin kíng
aldo á itá at oras, ninuman
aláng macabalu núng capilan
datang, díng angelesman banúa,
íng Anacman, nunemu cabud
íng Ibpâ.
37 Dapot núng macananu
íng panaún náng Noé, macani-
anmu namán íng paniatang
níng Anác níng tau.
38 Uling kíng aldo bayu
míg-diluvio, mamanganla am-
pon miminum, pacasala manga
makiasaua, anggá kíng aldo á
panlub náng Noé kíng daung,
39 at era atalastas anggáng
é miras íng diluvio, delano
ilangan; macanian íng pania-
tang níng Anác níng tau.
40 Canitapin miabela díng
aduang lalaki kíng paglaultan;
íng metung midala yá, at íng
metung malacuan yá:
41 Atíng aduang babai á
gumiling kíng guilingan; íng
metung midala yá, at íng me-
tung malacuan yá.
42 ¡Lumamecopin uling eyu
balû íng aldo á paniatangna
níng kecong Guinú!
43 Macanianman baluan yú,
á núng íng ibpâ níng familias
abaluna íng oras á paniatangna
níng mapanaco, lumame yá, at
ena paburén atibagde íng baléna.
44 Iniapin, miadia cayú
namán; uling kíng oras á eyu
isipan, íng Anác níng tau
datang yá.
45 ¿Ninupin íng alipan á
tapat á lúb ampon maingat, á
íng guinúna pepamajalano kéa
díng familiana, bán pacananala
kíng oras.
46 ¡Nuan yá itáng alipan, á
paniatang níng guinúna dasa-
neng darapat macanian!

47 Íng tutu kécayu sasabian-
cu, kíng pamajalananğan kéa
íng anggáng cayatinana.
48 ¶ Dapot núng íng alipan
á maroc isipana kíng keang
pusû: ¡ Ing guinucu maluat
yapang é datang!
49 at pagmulanong palasán
díng abenang alipan, ampon
manğan yamû at makipaninu-
man caring malasíng;
50 datang yá íng guinúna
nitang alipan kíng aldo á niti
ena panayan, at kíng oras á ena
balû,
51 at salubunğaneng palucâ,
layun ituladne caríng magba-
nalbanalan: carina íng tanğis
ampon lanğitnğitda díng ipan.

Tálimjagá caríng apulung babaing virgen.

25 Íng caarian banúa catu-
laddepin díng apulung
virgen, á telanando díng sulu-
gui, at selubunğande íng asaua.
2 At díng limá careti alalang
isip, dapot díng limá maisipla.
3 Uling díng aláng isip
iníang cunando díng carelang
sulugui, ero dininan larû:
4 dapot díng maisip kinanua-
lang larû caring tapayanda,
daralaro díng carelang sulugui.
5 Meluat yápin canita íng
asaua, ilanğan mematucbala, at
layunlang mipatudtud.
6 Dapot iníng capitanğanang
benği atíng kinulait, nğana:
¡ Oini dinatangne íng asaua!
¡ lualcong salubung kéa!
7 Canitapin detanğan virgen
tinalacadla ampon sidia díng
suluguira.
8 At díng aláng isip sinábira
caríng maisip: ¡ Dinan yuke
kíng laruyu, matatdala díng
suluguimi!
9 Dapot díng maisip meki-
batla, nğarang sinabi: Bané
maliari íng caculanğantang
parapara, umecopâ caríng misa-
salî, at salicayung kécayu.
10 At cabang ila mamelang
sasalî, dinatang yá íng asaua;
at díng maca adia linubnala
patina yá kíng picasalan; at
serare íng pasbúl.
11 Panğacaipin dinatangla
namán díng aliuang virgen,
nğarang sinabi: ¡ Guinú,
Guinú, buclatananyu camí!
12 Dapot mekibat yá canita,
nğana: Íng tutu kécayu sasa-
biancu: Eraco akikilala.
13 ¡ Lumamecopin, uling eyu
balû íng aldo at íng orasman!

Talimjagá caríng talento.

14 ¶ Uling mapaliaring anti
kíng metung á taung miné kíng
aliuang lugál inausno díng
keang tune alipan, at pemaja-
lana carela íng cayatinana:
15 dininanepin íng metung
limáng talento, íng metung
aduá, at íng tauli metung; kíng
balang metung macabague kíng
aguiuna; at sacane meco
marayu.
16 Canitapin íng tinangap
limáng talento, meco yá at pe-

nintunanala, at mekinabang
yáng limá muring talento.
17 Macanianmu namán íng
tinangap aduâ, mekinabang yá
namáng aduâ.
18 Dapot íng tinangap me-
tung, meco yá, at minaun yá
kíng gabún, selicotno carín
díng cualtana níng keang
guinú.
19 Pangalabas níng maca-
bang panaun, dinatang yá íng
guinúra detang alipan at inaus-
nong pekipagcasalesayan.
20 Dinurupyapin canita íng
tinangap limáng talento, pa-
gdalanepang limáng talento,
ngananang sinabi: Guinú, lima-
lang talento díng biniemu can-
acu; oini, mekinabangcupang
limáng talento.
21 Ing keang guinú sinábina
kéa: ¡ Mayap, matinó at tapat
á lúb á alipan! kíng ditac mig-
tapatca lúb, pamajalandaca kíng
dacál: ¡camtanmu íng tulana
níng guinumu!
22 Macanianmu namán íng
tinangap aduang talento, dinu-
rup yá, at sinábina: Guinú,
adualang talento díng biniemu
canacu; oini, mekinabangcung
aduapang talento.
23 Íng guinúna sinábina
kéa: ¡Mayap, matinó at tapat
á lúb á alipan! kíng ditac míg-
tapatca lúb, pamajalandaca kíng
dacál: camtanmu íng tulana
níng guinúmu!
24 Dapot dinatang yá namán
íng tinagap kíng metung á ta-
lento, sinábina: Guinú, acu ba-
luraca kíng taucang sakím, pa-
palutanmu íng emu tenam, at
pupupulanmu íng emu silbág;
25 ulina niti migdalacung
tacut, at mecocu layunkeng se-
licut kíng gabún íng kecang
talento: Oini íng talagáng keca.
26 Mekibat yá canita íng
keang guinú, ngana kéa: ¡ Ali-
pan á maranác at matamád! ba-
luanmu kíng papalutancu íng
ecu tenam, at pupupulancu íng
ecu silbág:
27 iniapin dapatmosang binie
díng cualtacu caríng maglilibe
mangalacal, bán kíng pania-
tangcu tangapancu íng canacu
patina íng tubû.
28 ¡Cunanyepin kéa íng ta-
lento, at ibieye kíng makiapu-
lung talento!
29 Uling detang atina, mi-
dinanlapa, at micaracal yá; da-
pot itáng alâ, itamang tiu kéa
milacopa.
30 At íng alipan á aláng
cabaldugan yugse yé kíng da-
lumdum lual: carina íng tangis
ampon langingitda díng ipan.

Íng bie aláng angga at íng aláng anggáng parusa.

31 ¶ Pamaniatangna níng
Anác níng tau kíng ligayana,
at cambeno díng angelesna, ca-
nitapin lucluc yá kíng trono
níng ligayana;
32 at kíng araapana mitipun-
langan díng anggáng tau; at

díng tau picaliluanala, antimo íng pastúl cacaliluano díng oveja caríng cambíng:

33 at ibilino uanana díng oveja, at díng cambíng kíng cailina.

34 Canitapin sabiana níng Arî caríng tíu uanana: ¡ Umecò keni, mepuri cáng Íbpacu, manatili cayú kíng caarian á macasadia kécayu manibát kíng pañgalalang ning yatu!

35 uling meranupcu, at pepacan yucú; mecaucu, at pepainum yucú; migaliuacung balén, at pepanlayunanan yucú;

36 lubáscu, at pepaimalanan yucú; salunancu, at inapa yucú; mesuculcu, at delauan yucú.

37 Canitapin pakibatande díng banál ñgarang sumabi: ¡ Guinú, ¿ iniang akitdacang danupan, at pepacandaca; ó mau at pepainumdaca?

38 ¿ Iniang akitdacang menaliuang balén, at pepanlayunandaca; ó lubás, at pepaimalanandaca?

39 ¿ Ó iniang akitdacang salunán, ó kíng suculan, at dinaloraca?

40 At makibat yá canita íng Arî sabiana carela: Íng catutuan sasabiancu kécayu, paniapat yupin kíng metung caring lalung malati careníng capatadcu, canacu yú depatan.

41 Canitapin sabiana namán caríng tíu kíng cailina: ¡ Dayuco canacu, mañgarauác, umé cayú kíng apíng aláng angga, á macasadia kíng Diablo ampon caríng angelesna!

42 uling meranupcu, at éyucu pepacan; mecaucu, at éyucu pepainum;

43 migaliuacung balén, at éyucu pepanlayunanan; lubáscu, at éyucu pepaimalanan; salunancu, at mesuculcu, at eyucu dinalo.

44 Canitapin ila makibatla namán, ñgarang sumabi: Guinú, ¿ Iníang akitdacang danupan, ó mau, ó menaliuang balén, ó lubás, ó salunán, ó kíng suculan, at eke sinuyû keca?

45 Canitapin makibat yá carela, ñganang sumabi: Íng catutuan sasabiancu kécayu, kíng eyu pamaniapatpin kíng metung caríng palalung malatî caretinan, canacuman eyu depatan.

46 At deti umela kíng parusang aláng capupusan; dapot díng banál kíng bie aláng angga.

Íng pamipulungda díng sacerdotes.

26 At miliari iníang y Jesús ayarinanañgan itinang aralna, sinábina caríng kéang disipulus:

2 Baluan yú kíng lúb níng aduang aldo magauâ íng Pascú, at íng Anác níng tau miabie yá báng mipacû.

3 ¶ Canitapin díng pún díng sacerdotes, ampon díng mañgatua kíng balén mitipunla kíng

palacio níng sumo sacerdote, á
ausandang Caifás;
4 at mipulungla bareng dac-
pán y Jesús kíng pirayat, at
layundeng papate.
5 Dapot sasabianda: É kíng
cayaldauana níng pista, pota
magulu yá íng balén.
6 ¶ At cabang caríu yá y
Jesús Betania, kíng balé náng
Simón á leproso,
7 linapit yá kéa íng metung
á babaing magdalang metung á
vasung alabastro, mitmung
masanting á ungüento; at bilus-
na kíng kéang buntúc, cabang
macajilig yá kíng lamesa.
8 At díng disípulus panakit-
da caniti micasbula, at sinú-
bira: ¿nanung casangcanana
níng capanirán á itinan?
9 uling íng ungüentong ití
apisali yáng mál, at miabie
caríng calulu.
10 Dapot y Jesús magumasid
yá canita, sinábina carela:
¿Bakit lilingasngasan yé yáng
babai? mayap namán íng de-
patana canacu.
11 Uling cayabe yóng parati
díng calulu; dapot acu eyucu
acayabe parati.
12 Uling pamamulusna kíng
buntucu kíng ungüentong ití,
depatana bán isadiana canacu
kíng cutcutan.
13 Íng catutuan sasabiancu
kécayu, kíng nucarinpaman
itíng evangelio mipanaial yá
kíng meto yatu, carinman íng
depatana níng babaing ití mi-
salitâ kíng pamanalala kéa.

Íng ablí kíng catacsilán: Íng tauling yascá: Íng banál á pamanapun.

14 ¶ Canita íng metung
caríng labíng aduâ, itáng au-
sandang Judas Iscariote, miné
yá caríng pún díng sacerdotes,
15 at sinábina: ¿Nanung
buriyúng bie canacu, bakeng
ibie kécayu? at tiningbangdo
kéa díng atlung pulung sicapat.
16 At manibatpin canita
manintuneng mayap á paralan
baneng á pamamie.
17 ¶ Kíng mumunanang
cayaldauan níng Azimos, lina-
pitla cáng Jesús díng disipulus,
ngarang sinabi: ¿Nucarín íng
burimung isadiaraca bacang
mangan kíng pascu?
18 At yá sinábina: Umeco
kíng ciudad, ketang metung á
tau, at sabian yú kéa: Ing
maestro sasabiana: Íng cayal-
dauancu malapitna; kíng balé-
mu caríncu daptan íng pascú
abeco díng disipulusen.
19 At díng disipulus dapa-
tanda itang inutus náng Jesús
carela, at sidiara íng pascú.
20 ¶ At iníang mirasna íng
gatpanapun, yá migjiligya kíng
lamesa patina díng labíng adu-
ang disipulus.
21 At cabang mamanganla,
sinábina carela: Íng catutuan
sasabiancu kécayu, kíng metung
kécayu pamienacu.
22 At ila binalang melung-
cut; at balang catau migmulang

sinabi kéa: ¿Acu cayá, Guinú?
23 Dapot mekibat yá canita ngana: Itáng makisulu canacu king tapac yáng mamie canacu.
24 Íng Anác níng tau maconeng catutuan, núng macananu íng sinulatda kéa; dapot; calulune itáng tau á kíng ulina miabie yá! mayapa ketang taung itá kíng enesa mibait capilanman.
25 Canita mekibat yá y Judas, á mipamie kéa, ngana: ¿Acu cayá, Rabbí? Y Jesús sinábina kéa: Ica sinábimu.
26 ¶ At cabang mamanganla, y Jesús kinanua yáng metung á tinape, at benendisiunane, at pirasune ampon binie canita caíng disípulus, sinábina: ¡Cunan yé, at canán; ití yáng catauancu!
27 At kinuane canita íng copa pepasalamat yá, ampon biniene carela, nganang sinabi: ¡Minumcongan kéa!
28 uling ití yáng dacayu, íng dayana níng Bayung Pamicasundû, á ití micalat yá kíng ulira díng maldâ, bán mayatbus íng casalanan.
29 Sasabiancupin kécayu, kíng manibat ngeni enacu minúm kíng bungana niting uvas, anggana kíng aldo á itá á minúmcung panibayu cagum yú kíng caarianang Ibpacu.
30 At caibatdang migcantang metung á himno, minéla kíng bundúc níng Olivos.

Penunane y Pedro.

31 ¶ Canitapin y Jesús sinábina carela: ¡Icongan manakitcong icamua yú canacu kíng benging ití! uling macasulat:

Sugatanke íng pastúl,
at misalbagla díng oveja-
nang caual.

32 Dapot pamaniublicung mie, magpasimunacu kécayu Galilea.
33 Dapot y Pedro mekibat yá canita, ngana kéa: ¡Bistatman manakitlangan icamua keca, capilanman acu ecu akit.
34 Y Jesús sinábina kéa: Íng catutuan sasabiancu keca, kíng benging ití, bayuya tulauc íng manúc, ilingadmucung macatatlu.
35 Sinábina kéang Pedro: ¡Bistatman cailangan íng matecu keca, kíng macananumang bague éraca ilingád! At díng anggáng disípulus yanaman íng sinábira.

Y Jesús carín Getsemaní.

36 ¶ Canita y Jesús dinatang yá cayantabenala kíng metung á mulang ausandang Getsemaní; at sinábina caring kéang disípulus: ¡Lucluco keti, anggáng acu manecu carín ampon manalangin!
37 At tikino dí Pedro ampon aduanang anác Zebedeo, migmulaneng melungcut, at bináng mesindac.

38 Canita y Jesús sinábina
carela: ¡ Malungcut yáng binâ
íng caladuacu, á magsalbat yá
anggá kíng camatayan! ¡ mala-
cuanco keti, at makilameco
canacu!
39 At sinulung yapang di-
tac, migsacab yá at menalañgin
ñganang sinabi: ¡ Ibpacu, núng
maliari, lagpus yá cacu iníng
calis! dapot aliua íng caburi-
ancu yáng maliari, nuné itáng
keca.
40 At mibalic yá carín kéang
disipulus, at disanong matud-
tud; at sinábina cáng Pedro:
¿ Bakit? ¿ eco mecapaglame
canacu metung mumang oras?
41 Lumame cayú at mana-
lañgin, bancnaco luban níng
tucsú; íng espiritu íng catutuan
macaadia yá, dapot íng lamán
mainâ.
42 Mibalic yáng miuman, at
menalañgin yá ñgana: ¡ Ibpacu,
núng iníng caliz ena acuang
dumalan, nún eke inumán,
mapaliari íng caburianmu!
43 At mibalic yáng pepasi-
bayu canita, disanong matud-
tud; uling mitutundula.
44 At licuanong pepasibayu,
meco yá, ampon menalañgin
catlung ucdu, guingcasna
itamuring sinábina.
45 Belicanopin díng disípu-
lus, at sinábina carela: ¡ Matud-
tud cayú at painaua! ¡ Oini,
íng oras malapitna, at íng Anác
níng tau miabie yá kíng gamat
díng macasalanan!
46 ¡ Talacad cayú, macotamu;
oini, lalapitne itáng mamie
canacu!

Íng pamanicacap cáng Jesús.

47 ¶ At cabang sasabi yamû,
oini y Judas, á metung caríng
labing aduá, dinatang yá; at
abeno díng maldang taung
maca talibúng ampon palupalú,
kíng utus díng pún díng sacer-
dotes ampon macatua kíng
balén.
48 At íng miabie kéa dini-
nanong metung á tandâ, ñgana:
¡ Íng umancu, yá itá; dacpán
yé!
49 At iníang milapit yá cáng
Jesús, sinábina kéa: ¡ Mayap á
bie, Maestro! at sacane inumâ.
50 At y Jesús sinábina kéa:
Abe, ¿ nanung sangcán dina-
tangca? Canita linapitla díng
aliuâ, telanande y Jesús, ampon
decapande.
51 At, oini, íng metung
caríng abenang Jesús guinauang
yá at kinuane íng keang tali-
búng, layun sinugatne íng
alipana níng sumo sacerdote,
lecone metung á balugbúg.
52 Sinabinaping Jesús kéa:
Isublime íng talibung kíng
cabilianana; uling díng ang-
gáng gagamit talibúng, matela
kíng talibúng.
53 ¿ Isipanmu uari kíng ecu
macapanalañgin cáng Ibpacu,
at yá, ñgeni murín, padalana-
cung labing aduang pulutung
á angel?

54 Dapot macananulang ma-
tupád díng Casulatan, á careti
masasabi kíng cailañgan íng
maliaring macanian ?
55 Kíng oras á itá sinábi-
nang Jesús caríng maldâ:
¿ Linagueecong dacap canacu,
anting metung á mapanaco,
mag talibúng ampon magpalu-
palu ? Aldo aldo lulueluen kíng
pisambán, tuturucu, at eyucu
decapan.
56 Dapot itiñgan mepaliari,
bán matupadla díng Casulatan
díng profeta. Canita díng ang-
gáng disípulus, lienande at
pesitacasla.

Y Jesús aráp níng Sanedrin.

57 ¶ At díng mecaracap
cáng Jesús delare kíng balé
náng Caifás, á sumo sacerdote,
á nula macatipun díng escribas
ampon díng mañgatua.
58 At y Pedro tutuki yá
kéang macarayû anggá kíng
patiuna níng sumo sacerdote;
at melaus yá kilúb, mekiluc-
lucan yá caríng ipus, banang
akit íng cauacasan.
59 At díng pún díng sacer-
dotes mangana íng mabilug á
katipunan, manintunlang pana-
puc amanu cáng Jesús, bareng
apapate;
60 dapot ela manakit maca
acmâ; bistatman dacalang ma-
laram á sacsî díng dinurup.
Dapot kíng catataulian, ating
aduang dinatang
61 á sinabi: Ití sinábina:
Atincung upayang lasac kíng
pisambán níng Dios, at lumarin
kíng catlung aldo.
62 At tinalacad yá canita
íng sumo sacerdote, sinábina
kéa: ¿ Eca makibat nanuman ?
¿ nanu íng sasacsianda keca deti ?
63 Dapot y Jesús é bubulad.
Canita íng sumo sacerdote siná-
bina kéa: ¡ Cucutangcu keca
kíng ulina níng Dios á mabie,
kíng sabianmu kécami, núng
ica y Cristo, íng Anác níng
Dios !
64 Y Jesús sinábina kéa: Ica
sinábimu; at bistat eyuman pa-
niualan; sasa biancupin kécayu,
kíng manibát ñgeni akit yuné
íng Anác níng tau macaluclue
uanana níng cayupayana níng
Dios, at ibát yá babo níng bigâ
banúa.
65 Canita íng sumo sacerdote
guinabacna íng keang imalan,
ñganang sinabi: ¡ Magpusung
yá! ¿ bakit cailañgan talapa
díng sacsî ? ¡ Oini, ñgeni dim-
dam yúna íng capusuñgan!
66 ¿ Nanung carín kíng lu-
byú ? At ila mekibatla canita,
ñgara: ¡ Dapat kéa íng cama-
tayan!
67 canita lirande lupa, at
timpaling; at díng aliuâ piniu-
gatde kíng sirúl,
68 ñgara: ¡ Ulajanmu camí,
oh Cristo! ¿ ninu íng sinugat
keca ?

Liñgad néng Pedro y Jesús.

69 ¶ Cabang ití maliliari y

Pedro macaluclue yá luál níng
patio; at linapit yá kéa íng me-
tung á ipus á babai, ñgana:
¡ At ica abenacang Jesús á gali-
leo!
70 Dapot yá liñgadna kíng
arapan díng lát, ñgana: Ecu
balû íng sasabianmu.
71 At panlualna kíng pasbúl,
ikitne níng metung; at sinábina
caretang tíu caríu: ¡ Iniman
abeneng Jesús Nazareno!
72 At pepa alianeng pepasi-
bayu maki lauc sumpâ, ñgana:
¡ Eke akikilala íng taung yán!
73 At miumanuman ditac,
lepitande detang caríng maca-
talacad, sinábira cáng Pedro:
¡ Catutuan ica metungca namán
carela, uling pati kíng pania-
bimu makikilalaca!
74 Canita migmulaneng mi-
niabing sapalâ, ampon sinumpâ,
ya ñgana: ¡ Eke akikilala íng
taung yán! At itá murin tinu-
lauc yá íng manúc.
75 At aganaca náng Pedro
íng amanung guingcas náng
Jesús; ¡ Bayuya tulauc íng
manúc, iliñgad mucung maca-
tatlung ucdû! At linual yá
canita, menañgis yáng mitmung
lumbe.

Íng pamagbitki náng Judas.

27 At iniang galiñgaldo na,
díng anggáng pún díng
sacerdotes ampon díng macatua
kíng balén pipulungde y Jesús,
lareng á papaté.
2 At caibat déng agapus,
delare, ampon binie cáng Poncio
Pilatong ucúm.
3 ¶ Canita y Judas, á memie
kéa, iníang akit néng miatulan
é mipaindatun, siblinala díng
atlúng pulung sicapat caríng
pún díng sacerdotes at caríng
macatua,
4 ñgana: ¡ Acu micasalacu,
kíng pamamiecu kíng dayang
aláng casalanan! Dapot ila
sinábira: ¿ Nanung datáng ké-
cami? ¡ linauemu pasana!
5 At silbagno díng *siclos* at-
lúng pulung sicapat kíng pisam-
ban, meco yá,t, sinulung, at
sacaya migbitki.
6 At díng pún díng sacer-
dotes pinulutdo díng atlúng
pulung sicapat, sinábira: É ba-
gue ibaldugla kíng cabán
limús, uling ablilang dayâ.
7 Dapot caibatdang mipu-
lung, pinialiro kíng gabún níng
metung á magcucuran, á picut-
cutan caríng taung aliuang
labuád.
8 Nún inia mipalaguiuan íng
labuád á itá, Labuád níng dayâ,
anggana kíng aldo ñgeni.
9 Canitapin metupad íng
guingcasna níng profeta Jere-
mías, ñgana: At kinuaro díng
atlúng pulung sicapat, abli níng
mialagaján, á inalagara díng
pún díng anac náng Israel;
10 at penabliro kíng labuád
níng magcucuram, núng macan-
anu náng inutus canacu níng
Guinú.

Y Jesús kíng aráp náng Pilato.

11 ¶ Canitapin y Jesús macatalacad yá arapan níng ucum; at kitnane níng ucúm, ñgana: ¿Icapin íng arî díng Judíos? y Jesús sinábine kéa: Ica íng sasabi.
12 At iníang isumbungde díng pún díng sacerdotes ampon díng macatua, é mekibat nanuman.
13 Canita y Pilato sinábina kéa: ¿Emu daramdaman íng dacál á bague á sasacsira keca?
14 Dapot yá ene pekibatan, catayamang amanu; nanupatâ íng ucúm bina yáng migmulalâ.
15 Balang pista augaliana níng ucúm mibulus kíng balén metung á macasucul, itáng aduán da.
16 Maki metung laping macasucul á bantug, á milalaguiuan Barrabás.
17 Iníang maca tipun lapin, sinabi náng Pilato carela: ¿Ninung buri yúng ibuluscu? ¿y Barrabás, ó y Jesús á milalaguiuan Cristo?
18 yá baluanapin kíng biniere kéa ulina níng diriâ.
19 At iníang macaluclucne kíng tribunal, mitubud yá kéa íng asauana, ñgana: ¡Eca makialam kíng banál á taung yán; uling dacál á bague masakít íng peninapcu kíng ulinamû!
20 Dapot díng pún díng sacerdotes ampon díng macatua inablucde íng balén kíng aduande y Barrabás, at papatere y Jesús.
21 Iníang makibat yapin íng ucúm ñgana carela: ¿sanu caríng aduâ íng buri yúng ibuluscu? ila sinábira: ¡Y Barrabás!
22 Sinábina carelang Pilato: ¿nanupin íng daptancu cáng Jesús ámilalaguiuan Cristo? Ilañgan sinábira kéa: ¡Mipacu yá kíng cruz!
23 At íng ucúm sinábina carela: ¿Bakit? ¿nanung depat náng maróc? Dapot ila cuculaitdang masican: ¡Mipacu yá kíng cruz!
24 Panakit naping Pilato kíng alayang acarapát, nuné bagcus daragul íng gulú, kinanua yáng danúm, at menuas yáng gamat kíng arapana níng balén, ñganang sinabi: ¡Alacung casalanan kíng dayâ niting taung banál ¡ícayu náng balâ!
25 At mekibat yá canita íng mabilug á balén, ñgana: ¡Dumpa kécami, ampon caríng anacmi íng dayana!
26 Binulusnepin carela y Barrabás; at caibat néng pepalucâ y Jesús, biniene carela bán ipacure kíng cruz.
27 ¶ Canita díng sundalus níng ucúm, iníang dalare kíng Pretorio, íng mabilug á compañia pepatulugande.
28 At caibat déng linubas, siluranandeng metung á balabal á malutû.
29 At guinauala canita me-

tung á coronang sucsuc, pinu-
tungde kíng buntucna, at íng
metung á landé kíng gamat
náng uanán; ampon siniclaudla
árapana, tutuyare, ngara: ¡ Íng
Dios lingapanaca, Arî díng
Judios!
30 At panlurande, ampon
cacuanan íng landé, susugatande
buntúc.
31 At caibat déng penuyâ,
licasde kéa íng balabal, at sinu-
lud kéa íng tune náng imalan,
at sacare delang pinacu kíng
cruz.
32 At panlual da kíng ciu-
dad, ikitde íng metung á tau
Cirene, milalaguiuán Simón;
ití pinilitdeng magdala kíng
cruzna.

Íng pangapacu ná kíng cruz.

33 ¶ At iníang mirás nalá
kíng lugál á ausandang Gólgo-
ta, á burinang sabian, Lugál
níng Calvario,
34 pepainum déng aslám ma-
ki laúc atdú; dapot yá, caibat
náng ticmán, ena ininum.
35 At iníang á pacurane
kíng cruz pirakerakera íng ke-
ang imalan, peparalanda kíng
suerte; bán matupád íng guing-
cás níng profeta:

Pirakerakera íng imalan-
cu,
at sacara pipagsuertian:

36 at linuclucla canita, tata-
nurande carín.
37 At binilire babo níng
buntucna íng laguiu níng cau-
sana, á macanian á pangasulat:
Ití yá y Jesús, íng ari díng
Judíos.
38 At inaberong pinacu kéa
díng aduang mapaniabat, íng
metung kíng uanana, at íng
metung kíng cailina.
39 ¶ At díng lalabas liliba-
cande, pipilingla buntúc,
40 at ngarang sasabi: ¡ Núng
ica abualme íng pisambán, at
kíng lúb níng atlúng aldo á
larinme, ligtasmung dilimu íng
kecang catauan! ¡ Núng ica íng
Anác níng Dios, culdasca kíng
cruz!
41 Macanian munaman díng
pún díng sacerdotes lilibacandia
namán, patina díng escribas
ampón macatua, ngarang sasa-
bi:
42 ¡ Díng aliuâ linigtas nalá,
íng catauana ena aligtas! ¡ Núng
yá íng ari Israel, culdas yá nge-
ni kíng cruz, at maniualake
kéa!
43 ¡ Menálig yá kíng Dios!
icabusne ngeni, núng calugu-
rane; uling sinábina: ¡ Anac
nacu níng Dios!
44 Díng mapaniabat á abe-
nang macapacu kíng cruz, lili-
bacandia namán.
45 ¶ At manibat kíng oras á
canam (alas 9 níng abac) meda-
lumdum kíng meto sicluban,
anggá kíng oras á casiam.
46 At iníang malapitna íng
oras á casiam, y Jesús kinulait
yáng masican, nganang sinabi:
¡ Elí, Elí; Lamma Sabacthaní!

á íng burinang sabian: ¡ Dios-
co! ¡ Diosco! ¿ bakit pepaimbu-
risan mucú?
47 Díng mapilan á tíu carín,
panamdám da caniti, sinábira:
¡ Ausane y Elías niti!
48 At agád náng milaî níng
metung carela, kinanua yáng
metung á esponja, at besane
kíng aslám, at binili kíng me-
tung á landé, inabut néng pai-
num.
49 Dapot díng aliua sasa-
bianda: ¡ Paburian yé! ¡ alben-
tamu núng á ligtas néng Elías!
50 Dapot y Jesús miuman
yáng kinulait masican, at bin-
iene íng keang espíritu.
51 At, oini, íng tabíng níng
pisambán meguisî yáng adua ca-
pirasu, manibat babo anggá la-
lam; at guinalgal íng gabún;
at díng batú menga bislacla;
52 At díng cutcutan menga
buclatla; at díng dacál á cata-
uan díng banál, á mipatudtud,
tinicdola;
53 at iníang luala caríng
cutcutan, caibát náng sinubling
mebie, minéla kíng santong
ciudad, ampon pepakit caríng
maldâ.
54 Íng centurion pin, ampon
díng abe náng babante cáng
Jesús, panakitda kíng ayún at
íng bague á menga paliari, mita-
cutan láng binâ, ngarang sinabi:
¡ Tutu pin kíng anácne níng
Dios ití!
55 At atilu namán carín
díng dacál á babai macarayu
láng lalaue, á deti tikiande y
Jesús manibát Galilea, susuyula
kéa:
56 careti atilu di Maria
Magdalena, y Maria indu náng
Santiago at José, ampon íng
indu díng anac náng Zebedeo.

Pangacutcut nang Jesús.

57 ¶ At iniang gatpanayuna,
dinatang yá íng metung á
taung mabandi tubû Arimatea,
á íng laguiuna José, ití disípu-
lus naya namán Jesús:
58 ití dinurup yá cáng Pila-
to, at inauadne íng bangké
náng Jesús. Canita y Pilato
inutusna kíng ibiere kéa.
59 At kinuane canitang José
íng bangké nang Jesús, bina-
lutne kíng metung á imalan á
malinis,
60 at biniline kíng metung
náng cutcutan á bayung pepa-
culculna kíng batú: at caibat
néng ticpan kíng metung á
batúng maragúl íng pasbúl níng
cutcutan, meco yá.
61 At carínla di Maria Mag-
dalena ampon íng metung á
Maria, macaluclue tulid níng
cutcutan.
62 ¶ Cabucasana nita, aldo
ibát níng Pamiadia, díng pún
díng sacerdotes, ampón fariseos
dinuruplang miagnán cáng Pi-
lato,
63 sinábira: Quinú, aga-
nacami kíng itáng malaram
sinábina canitapang mabie yá:
¡ Catlung aldo sublicung mie!

64 Iutusmu kíng bantayande
íng cutcutan anggá kíng catlung
aldo; pota ayande néng bengi
díng keang disípulus, panaca-
uande, at sabianda kíng balén;
¡Sinubli yáng mebie caríng
mete! at íng tauling camalian
lalupang maróc kíng minuna.
65 Sinábina carelang Pilato:
¡Atín cóng banté; umé cayú,
at bantayán yé kíng lalung
mayap á cabaluan yú!
66 Ila minela pin, at pepa-
tanud déng banté íng cutcutan,
layun tetacan íng batú.

Íng pamaniublí náng mebie.

28 Kíng cauacasana níng
sábado, iníang umé néng
sumalâ íng mumuna náng caial-
dauán níng parumingo, iné réng
dinalo king cutcutan y María
Magdalena ampon íng metung
á María.
2 At oini minayún masicán;
uling íng metung á angel níng
Guinú tinipa yáng ibat banúa,
at iníang mirás yá, lecone íng
batú kíng pasbúl níng cutcutan,
at linucluc yá babona.
3 Íng askena antiyamóng
kildáp, at maputing anting
busilac íng kéang imalan:
4 at kíng tacutda kéa díng
banté guinalgala, at migji-
matela:
5 At sinabi yá íng angel
canita, ngana caríng babai:
¡Eco tatacut! uling baluyu kíng
paintunan yé y Jesús, íng pina-
cura kíng cruz.
6 Alayu keti! sinubli yaping
mebie, anti íng sinábina kécayu.
¡Umeco keni, lauán yé íng lugál
á kebilianana níng Guinú!
7 At maco cóng agád, ampon
sabian yú caríng disipulusna
kíng sinubli yáng mebie caring
mete; at oini magpasimunaya
kécayu carín Galilea; carin ye
akit: oini sinábicu kécayu.
8 At ila, mecola canitang
agád kíng cutcutan magdalang
tacut at maragúl á tulâ, miné-
lang pupulaing munie balitâ
caríng disípulus.
9 At oini y Jesús selubun-
ganalá, nganang sinabi carela:
¡Mayap á bie! At ila, lepi-
tande canita, kinauatla caríng
bitísna, at sacare simbán.
10 Canita y Jesús sinábina
carela: ¡Eco tatacut: umé
cayú, at sabian yú caríng capa-
tadcu kíng tumúrula Galilea;
at akit dacu carín!

Íng salitang mibulalag caríng Judios.

11 ¶ At iníang macó nalá,
oini díng mapilan caríng banté,
minela kíng ciudad, pemalitara
caríng pún díng sacerdotes íng
anggáng mengapaliari.
12 At deti, iniang ibát nóng
meki tipun ampon meki pulung
caríng macatua, dininandong
dacál á cualta díng sundalus,
13 ngara: Sabian yú: díng
kéang disípulus dinatang láng
bengi, at penacore iníang ma-
tudtud camí.

14 At núng ití damdamana-
níng ucúm, ícami amuanmi
yá, at ibiliraco kíng panatag.
15 Ilapin, kinuaro canita
díng cualta, depatanda antimo
íng tirura; at íng salitang ití
mibulalag caríng Judíos anggá
kíng panaun á ití.

Íng pamipakit náng Jesús carín Galilea.

16 ¶ At díng labíng metung
á disipulus minéla Galilea, kíng
bundúc á tiru náng Jesús carela.
17 At panakitda kéa simbán-
de: dapot díng aliuá micacu-
nula.

18 Linapit yapin canita y
Jesús, pekisabia nalá, ngana:
¿Íng anggáng cayupayán carín
banúa ampon keti sulip miabie
canacu!
19 ¡Uméco pín at mialál
cóng disípulus caríng anggáng
nasiun, biniagan yula kíng
laguiu ning Ibpâ, ampon níng
Anác, ampon níng Espíritu
Santo:
20 iturû yú carela íng
anggáng bague á inutuscu ké-
cayu: at oini ticu kécayu
capilanman, anggá kíng capu-
pusaná níng yatu.

YANASÂ.

UNIVERSITY OF MICHIGAN
3 9015 03534 8252